

UTKAST

Servicenivåbeslut 2021–2024

UTKAST

Innehåll

1	ALLMÄNT.....	8
1.1	Räddningsväsendet och landskapsreformen.....	8
1.2	Regeringsprogrammet	9
1.3	Beskrivning av verksamhetsmiljön	9
1.4	Beskrivning av den nuvarande verksamheten	11
1.5	Räddningsverkets Strategi 2030.....	12
2	BEREDNINGEN AV RÄDDNINGSVÄSENDETS SERVICENIVÅBESLUT .	15
2.1	Lagstiftning	16
2.2	Anvisning om servicenivåbeslutets innehåll och struktur.....	17
2.3	Identifiering och analys av riskerna i området	18
2.3.1	Riskrutor och aktionsberedskapstid	19
2.3.2	Olycksskador.....	19
2.3.3	Riskobjekt	20
2.3.4	Boende med hög brandrisk	20
3	RISKHANTERINGSTJÄNSTER	22
3.1	Förebyggande av olyckor	22
3.1.1	Plan för förebyggande av olyckor.....	22
3.2	Civil beredskap och kontinuitetshantering.....	25
3.2.1	Civil beredskap vid Egentliga Finlands räddningsverk	26
3.2.2	Kontinuitetshanteringen vid Egentliga Finlands räddningsverk.....	28
4	OPERATIVA TJÄNSTER	30
4.1	Aktionsberedskap inom räddningsverksamheten.....	30
4.1.1	Riskklassificering.....	31
4.1.2	Planering av aktionsberedskapen.....	32
4.1.3	Beredskap för stora olyckor	34
4.1.4	Ledning av räddningsverksamhet	35
4.1.5	Ledningssystemet för räddningsverksamheten	35
4.1.6	Räddningsverksamhetens ledningslokaler	37
4.2	Frivilligverksamhet	38
4.2.1	Avtalsbrandkårer.....	38
4.2.2	Frivilliga räddningstjänsten	39
4.3	Räddningsdykverksamhet	39

UTKAST

4.3.1	Räddningsdykning	39
4.3.2	Rökdykning.....	40
4.3.3	Vattendykning.....	41
4.3.4	Ytbärgning	42
4.3.5	Kemikaliedykning.....	43
4.4	Bekämpning av miljöskador.....	43
4.5	Räddningsverksamhet på havsområden	44
4.6	Internationell räddningsverksamhet	45
4.7	Planering och genomförande av släckningsvattenförsörjningen.....	46
4.8	Extern räddningsplan.....	47
4.9	Avtalsbaserad produktion av akutvårdstjänster.....	48
4.9.1	HEMS	48
5	STÖDTJÄNSTER	50
5.1	Förvaltningstjänster	50
5.2	Personaltjänster	51
5.3	Ekonomitjänster	52
5.4	Tekniska tjänster	53
5.5	Utbildnings- och kommunikationstjänster	54
5.5.1	Personalutbildning	54
5.5.2	Kommunikation och information.....	55
5.6	Organisationssäkerhet	57
5.6.1	Arbetssäkerhet.....	58
5.7	Utvecklingstjänster.....	59
5.7.1	Egenkontroll.....	60
5.7.2	Utvärdering och utveckling av verksamheten.....	61
5.7.3	Ledning, genomförande och dokumentering av kvalitetsarbetet.....	62
5.7.4	Brandutredning	62
5.7.5	Egentliga Finlands räddningsverk deltar i internationella och nationella projekt.	64
5.8	Läges- och ledningscentral.....	65
6	UTVECKLINGSPLAN OCH KOSTNADSEFFEKTER	67
6.1	Förebyggande av olyckor.....	67
6.2	Räddningsverksamhet	68
6.2.1	Påskyndande och utveckling av hjälpproduktion	68
6.3	Civil beredskap.....	69

UTKAST

6.4	Personal	69
6.5	Utvecklingsverksamhet	70
7	KOMMUNIKATIONSPLAN FÖR SERVICENIVÅBESLUTET	71
8	ÖVERVAKNING AV BESLUTET	72
9	IKRAFTTRÄDANDE.....	73

UTKAST

DEFINITIONER

AVTALSBRANDKÅR Ett brandkårssamfund som ger hjälp och som med ett räddningsverk ingått avtal om att sköta uppgifter som hör till räddningsväsendet. Avtalet kan vara ett brandkårsavtal som samfundet gjort eller arbetsavtal mellan en person och räddningsverket.

CAF

Common Assessment Framework är ett kvalitetsbedömningsverktyg avsett för aktörer inom den offentliga sektorn. Den grundläggande tanken i CAF-modellen är heltäckande kvalitetsbedömning, som granskar organisationens handlingsätt.

Designtänkande

Designtänkande är en kraftfull metod för verksamhetsutveckling som kombinerar uppdrag och professionell behovsanalys med användarperspektiv.

ERUF

Europeiska regionala utvecklingsfonden, vars mål är att förbättra sysselsättningen samt göra regionerna mer konkurrenskraftiga och livsdugliga.

ERICA

Emergency Response Integrated Common Authorities är ett riksomfattande datasystem för gemensam användning av alla aktörer som deltar i nödcentralsverksamheten.

Extern räddningsplan

Bestämmelser om den externa räddningsplanen finns i räddningslagen och inrikesministeriets förordning om externa räddningsplaner för objekt som medför särskild risk. För en eventuell olycka ska räddningsverket göra upp en extern räddningsplan i samarbete med den berörda verksamhetsidkaren, vars verksamhet medför särskild risk.

FireFit

Ett program avsett för bedömning och uppföljning av räddningspersonalens arbetsförmåga.

HEMS

Helicopter Emergency Medical Service är akut läkarhelikopterverksamhet.

UTKAST

HNS

Host Nation Support, Vårdlandsstöd

ICT

Information and Communication Technology, Informations- och kommunikationsteknik

IMO

The International Maritime Organization är en internationell organisation som är underställd FN och ansvarar för säkerhetsfrågor inom sjöfarten.

JOKE

Räddningsverksamhetens ledningscentral

KEJO

Myndigheternas gemensamma fältledningssystem

KUJA

Kommunernas kontinuitetshanteringsprojekt var ett gemensamt projekt för Kommunförbundet och Försörjningsberedskapscentralen som genomfördes åren 2014-2016.

MIRG

Maritime Incident Response Group är en specialutbildad sjöräddningsgrupp inom räddningsväsendet. Dess viktigaste och mest brådskande uppdrag är att tryggt evakuera ett fartygs besättning och passagerare från ett farligt område samt att släcka bränder. Larmen kan likväl också gälla olyckor med farliga ämnen, uppdrag som kräver akutvård eller räddning av en människa exempelvis ur fartygets lastrum.

PRONTO

Räddningsväsendets nationella resurs- och olycksdatabas.

SEVESO III-direktivet

Rådets bestämmelser om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår. Bestämmelserna gäller förebyggande av

UTKAST

allvarliga olyckshändelser som kan inträffa i samband med vissa industriella verksamheter och begränsande av olyckornas följder för människors hälsa och miljön.

TIKE

Räddningsverkets läges- och ledningscentral.

TOKEVA

Taktiska instruktioner för bekämpning av faror som kemikalier och andra farliga ämnen ger upphov till.

TUVE

Säkerhetsnätverk, ett nätverk för hög beredskap för att säkerställa att information från myndigheter som är viktiga för Finlands säkerhet och från statens högsta ledning når fram i alla situationer.

VAP

Personreservering, befrielse från militärtjänst under krigstid

VAPEPA

Frivilliga räddningstjänsten

UTKAST

1 ALLMÄNT

Räddningsväsendets uppgift är att förebygga eldsvådor och andra olyckor, att organisera räddningsverksamhet i olyckssituationer samt att sköta och förbereda sig inför befolkningsskyddsuppgifter under undantagsförhållanden. Räddningsväsendets grundläggande mål är att förebygga olyckor, i synnerhet eldsvådor. När en olycka inträffar måste räddningsväsendet kunna hjälpa snabbt och effektivt. Räddningsväsendet ska också ha beredskap för olika störningssituationer och undantagsförhållanden. För att förebygga olyckor och upprätthålla säkerheten samarbetar räddningsväsendet med andra myndigheter, lokala samfund och invånarna. En effektiv hantering av olycksrisker förutsätter fortlöpande uppföljning och bedömning av riskerna och förändringar i dessa.

Sedan 2004 har Räddningsväsendet i Finland administrerats på regional nivå. Finland är indelat i 22 räddningsområden och varje räddningsområde utgör en egen administrativ helhet. Kommunerna har fastställt vilken förvaltningsmodell som ska användas i förvaltningen av räddningsväsendet.

1.1 Räddningsväsendet och landskapsreformen

Under denna period för servicenivåbeslutet kommer en betydande landskapsreform att genomföras i Finland. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering 10.12.2019 kommer regeringen att inleda beredningen av en strukturreform av social- och hälsovårdstjänsterna som en del av den strategiska helheten för ett rättvist, jämlikt och inkluderande Finland. Vid beredningen av reformen beaktas beredningen under tidigare valperioder och de konstitutionella villkoren. Reformen genomförs på ett kontrollerat sätt och i etapper. I reformen samlas ansvaret för att ordna social- och hälsojourer samlas självstyrande områden som är större än kommuner. Genom lagen om ordnande av räddningsväsendet flyttas ansvaret för att ordna det kommunala räddningsväsendet till de 21 social- och hälsovårdslandskapen som ska grundas.

Inom räddningsväsendet är syftet med reformen att trygga och upprätthålla tillgången till räddningsväsendets tjänster, tjänsternas täckning och kvalitet samt att utveckla den riksomfattande enhetligheten i räddningsväsendets tjänster och effektivisera verksamhetens verkningsfullhet. Syftet är att säkerställa att landskapens räddningsverk har möjlighet att producera akutvårdstjänster i hela landet. Målet är även att stärka såväl deltagande i internationellt samarbete mellan räddningsväsendet och den civila beredskapen som räddningsväsendets nationella förmåga att ge och ta emot hjälp i

UTKAST

räddningsverksamheten. Syftet är även att stärka styrning, ledning och utveckling baserat på information inom räddningsväsendet.

Lagarna som gäller landskapsreformen är avsedda att träda i kraft år 2023. Lagen om införande av reformen avses träda i kraft 1.7.2021. Utöver detta föreslås det att lagen om social- och hälsovårdslandskapen delvis ska tillämpas genast på social- och hälsovårdslandskapens verksamhet.

Den planerade landskapsreformen och lagändringarna har beaktats vid beredningen av detta servicenivåbeslut i den mån det har varit möjligt.

1.2 Regeringsprogrammet

I statsminister Marins regeringsprogram (10.12.2019) fästs särskild vikt vid att förbättring av människors trygghet, beredskap för nya säkerhetshot och stärkning av trygghetsupplevelsen. I programmet vill man säkerställa kapaciteten och resurserna hos räddningsväsendet och nödcentralerna med beaktande av nationella och regionala behov av service. Dessutom vill regeringen stärka forsknings- och utvecklingsverksamheten i fråga om räddningsväsendet och den civila beredskapen, förenhetliga räddningsmyndigheternas lednings- och lägescentraler som helhet och sörja för att de kopplas till andra myndigheters lednings- och lägescentraler. Avtalsbrandkårernas verksamhetsförutsättningar som räddningsverkens partner förstärks och deras nuvarande och framtida utmaningar och särdrag identifieras. Målet är även att revidera räddningslagen utgående från en övergripande utredning och se till att det finns ett rikstäckande nät av brandstationer. Skärgårdsförhållanden skapar en särskild utmaning för brandstationsnätverket i Egentliga Finland. Myndigheters och andra säkerhetsaktörers kritiska kommunikation och samarbete tryggas i hela landet. Dessutom finns det inskrivet i regeringsprogrammet att ordnandet av räddningsväsendet överförs till social- och hälsovårdslandskapen och att den synergifördel som det nära sambandet mellan räddningsväsendet och den prehospitala akutsjukvården för med sig tryggas i social- och hälsovårdsreformen.

1.3 Beskrivning av verksamhetsmiljön

Landskapet Egentliga Finland har en areal på 20 538 km², varav 10 663 km² är landområden. Den övriga arealen består av vattenområden. Av landområdena är 50 %,

UTKAST

dvs. 534 000 ha skogsområden och 28 %, dvs. 95 000 ha åkermark. Åkrarna i Egentliga Finland utgör över 12 % av hela Finlands åkerareal.

Till folkmängden är Egentliga Finland det tredje största landskapet i Finland, efter landskapen Nyland och Birkaland. Av de över 470 000 invånarna i landskapet har cirka 27 000 (5,7 %) svenska som modersmål. I Egentliga Finland bor cirka 30 000 personer (6,4 %) som har något annat språk än finska eller svenska som modersmål.

I landskapet finns 27 kommuner. Landskapet består av Loimaa, Salo, Åbo, Åbolands och Nystadsregionens ekonomiska regioner. Åbo, i landskapets kärna, är den största staden i regionen.

Åbo stadsregion är ett tätt urbant område som bildats omkring Åbo och som har över 300 000 invånare. Norr om Åbo finns ett betydande område för landsbruksproduktion. Söder om Åbo finns en stor skärgård som utgörs av över 22 000 öar. I Egentliga Finland finns fler fritidsbostäder än i något annat landskap.

Ur räddningsväsendets perspektiv kan landskapet Egentliga Finland delas in i tre verksamhetsmiljöer med olika särdrag. I den norra delen av landskapet finns ett nationellt betydande lantbruksområde, med många stora lantbruksbyggnader och produktionsanläggningar. Stora skogs- och åkerområden är typiska för området.

I den mellersta delen av landskapet finns ett omfattande stadsområde med cirka 300 000 invånare. På grund av riskfaktorer förknippade med hög befolkningstäthet och stadsområden utförs tiotals räddningsuppdrag dagligen i området.

Den sydliga delen av landskapet utgörs av ett glesbebovt skärgårdsområde. Genom området går en nationellt betydande djupfarled för fartygstrafiken. De långa avstånden och besvärliga förbindelserna i skärgårdsområdet fördröjer hjälpen vid nödsituationer. Folkmängden i skärgårdsområdet flerdubblas under somrarna.

Enligt prognoser kommer antalet personer över 74 år att fördubblas i Egentliga Finland fram till år 2040. Den större olycksrisken hos äldre personer jämfört med den övriga befolkningen förenat med en åldrande befolkning kommer att skapa utmaningar för räddningsverksamheten.

Dessutom medför klimatförändringen många sådana förändringar som ökar olycksrisken. När långa varma perioder blir vanligare ökar risken för stora mark- och skogsbränder.

UTKAST

Till följd av att vintertemperaturerna stiger fryser vägytorna oftare. Även stormar kan antas öka som en följd av klimatförändringen. (Lounaistieto.fi)

1.4 Beskrivning av den nuvarande verksamheten

Kommunerna i Egentliga Finland ansvarar för att ordna räddningsväsendet i Egentliga Finlands område. Det högsta beslutande organet för Egentliga Finlands räddningsverk är den regionala räddningsnämnden i Egentliga Finland, som består av flera medlemmar.

Räddningsverket producerar räddningstjänster för 27 kommuner. Sedan 2004 har räddningsväsendet med dygnetruntbereidskap skötts landskapsvis. Egentliga Finlands räddningsverk är ett av de 22 regionala räddningsverken i Finland. Inom området finns nio brandstationer som har dygnetruntbereidskap och tre brandstationer som har åtta timmars bereidskap. Sammanlagt finns det 83 brandstationer inom regionen. Antalet avtalsbrandkårer i hela Egentliga Finland är 66. Räddningsverkets verksamhetsområde sträcker sig från Nystad till Salo och från Loimaa till Åbo skärgård. Räddningsväsendets grundläggande uppgift är att förebygga eldsvådor och andra olyckor, att främja säkerhetskulturen, att sköta och förbereda sig inför befolkningsskyddsuppgifter under undantagsförhållanden och förbereda sig för dessa samt att sköta räddningsverksamheten i olyckssituationer. Till det räddningsverkets uppgifter hör räddning och skydd av människor, egendom, djur och miljö. Räddningsverket producerar, inom ramen för samarbetsavtalet med Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt, akutvårdstjänster i fem städer: Åbo, S:t Karins, Reso, Pargas och Nådendal. Det regionala räddningsverket har sammanlagt 12 akutvårdsenheter i ständig utryckningsberedskap. Utöver akutvård tillhandahåller räddningsverket även första insattjänster. Första insats-verksamheten är, liksom akutvården, avtalsmässig och utöver räddningsverket produceras första insattjänster av 26 avtalsbrandkårer i landskapet.

Räddningsverket leds av räddningsdirektören. Räddningsverket har 548 tjänster och befattningar. Verksamheten i räddningsverket är indelad i tre serviceområden ledda av en räddningschef:

- **serviceområdet för riskhanteringen**, som innefattar tillsynen och serviceenheterna för beredskap.
- **det operativa serviceområdet**, som innefattar räddningsverksamheten och serviceenheterna för akutvård

UTKAST

- **serviceområdet för stödtjänsterna**, som innefattar serviceenheterna för ekonomi, utbildning, kommunikation, förvaltning, personal, teknik, intern säkerhet samt utveckling

1.5 Räddningsverkets Strategi 2030

Visionen för Egentliga Finlands räddningsverk är att vara en **utvecklande nationell vägvisare inom sin sektor, som producerar olycksförebyggande, räddnings-, civila beredskaps- och akuttvårdstjänster av hög kvalitet**. Räddningsverket har en betydande roll i att bygga upp ett säkert och kriståligt Egentliga Finland. I strategin betonas verksamhetens riskbaserade art, räddningsväsendets goda beredskap, samarbete, servicens kvalitet och enhetlighet samt aktiv kommunikation och utveckling. Strategin beaktar megatrender som påverkar vårt samhälle och spänningar mellan dem. I strategin beaktas även strategin för den inre säkerheten och räddningsväsendets strategi som publicerats av inrikesministeriet. Angående akuttvårdstjänster har de strategiska mål som beskrivs i servicenivåbeslutet för akuttvårdstjänster för Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt uppmärksammas.

Sitras Megatrender 2020 är 1) Den ekologiska rekonstruktionen är brådskande 2) Befolkningen blir äldre och allt mer heterogen 3) Nätverksmakten blir starkare 5) Teknologin kopplas till allting 4) Ekonomin söker riktning. Framtiden förverkligas nödvändigtvis inte rätlinjigt enligt en specifik megatrend då spänningarna mellan trenderna kan påverka utvecklingens riktning. Spänningarna mellan megatrenderna påvisar att framtiden inte är förutbestämd och därför kan man påverka den genom de åtgärder som vidtas och beslut som fattas. Dagens beslut inverkar på riktningen för utvecklingen.

Räddningsverkets viktigaste uppgift är att rädda människoliv. Vi vill förbättra säkerheten för invånarna i Egentliga Finland under alla omständigheter på ett **professionellt, snabbt och jämlikt** sätt. Vi arbetar tillsammans med andra säkerhetsaktörer nära människorna. Vi vill minska antalet olyckor, vi ansvarar för områdets räddningsverksamhet, vi deltar i underhåll och utveckling av civil beredskap, vi begränsar olyckornas följder under alla

UTKAST

omständigheter, vi drar större nytta av räddningsväsendets beredskap än för tillfället och vi producerar tillsammans med hälso- och sjukvården de överenskomna akutvårdstjänsterna.

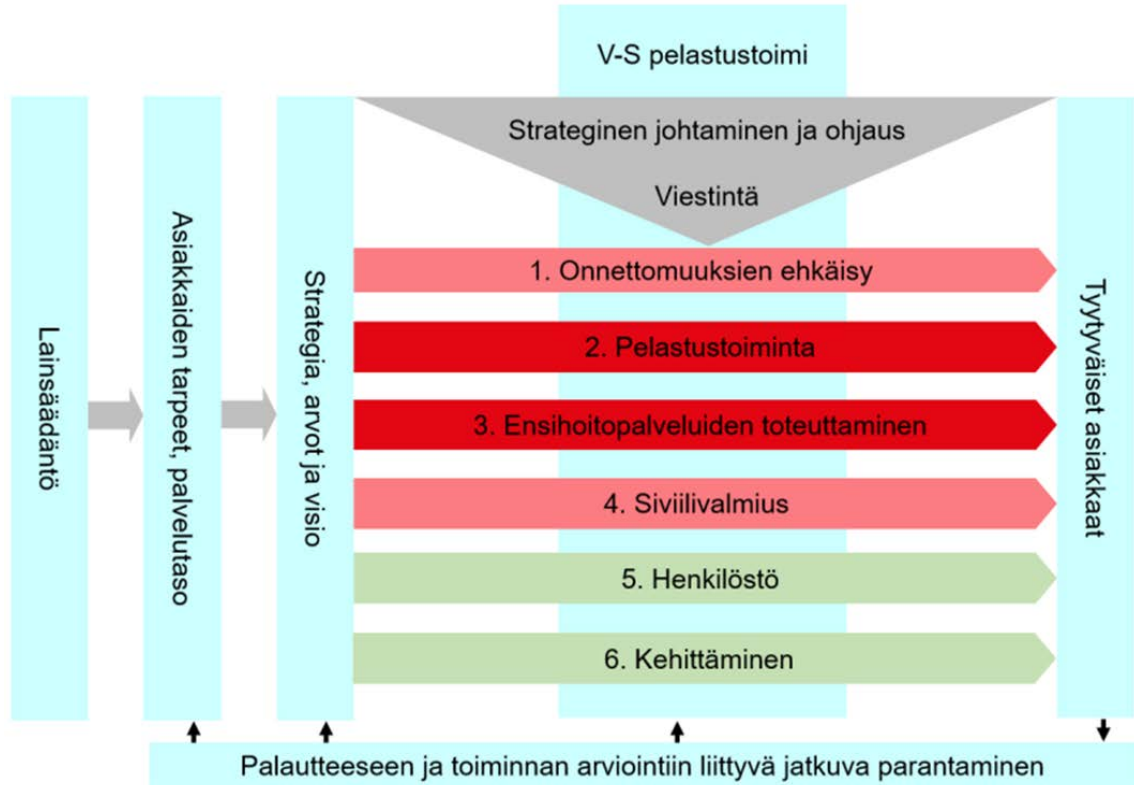
Strategin realiserar genom ledning av räddningsverkets kärnprocesser. Planmässig kommunikation är en väsentlig faktor för strategins realisering och ett viktigt verktyg för ledningen. Prioriteringarna utgörs av räddningsverkets kärnprocesser: förebyggande av olyckor, produktion av akutvårdstjänster, civil beredskap, personal och utvecklingsverksamhet.

I strategin fastställs viktiga de viktigaste prioriteringarna för framtiden, vilka särskilt bör beaktas för att visionens mål ska kunna uppnås. Räddningsverkets strategiska prioriteringar är:

1. Vårt räddningsverk har hela tiden en analysbaserad helhetsbild av samhällets risker och det rådande läget.
2. Vårt räddningsverk är i beredskap att möta områdets risker inom sin sektor.
3. Vårt räddningsverk är en stark samordnare inom civil beredskap och en pålitlig samarbetspartner.
4. Våra tjänster har organiserats på ett högklassigt, kostnadseffektivt och jämlikt sätt.
5. Vi är medvetna om och bär vårt ansvar för vår egen och samhällets säkerhet samt säkerheten i vår omgivning.
6. Vi kommunicerar öppet, professionellt och jämlikt.
7. Vårt räddningsverk utvecklar sin verksamhet aktivt.
8. Vår personal mår bra.

UTKAST

Figur 1: Egentliga Finlands räddningsverks strategi 2030

Figur 2: Egentliga Finlands räddningsverks värderingar

UTKAST

2 BEREDNINGEN AV RÄDDNINGSVÄSENDETS SERVICENIVÅBESLUT

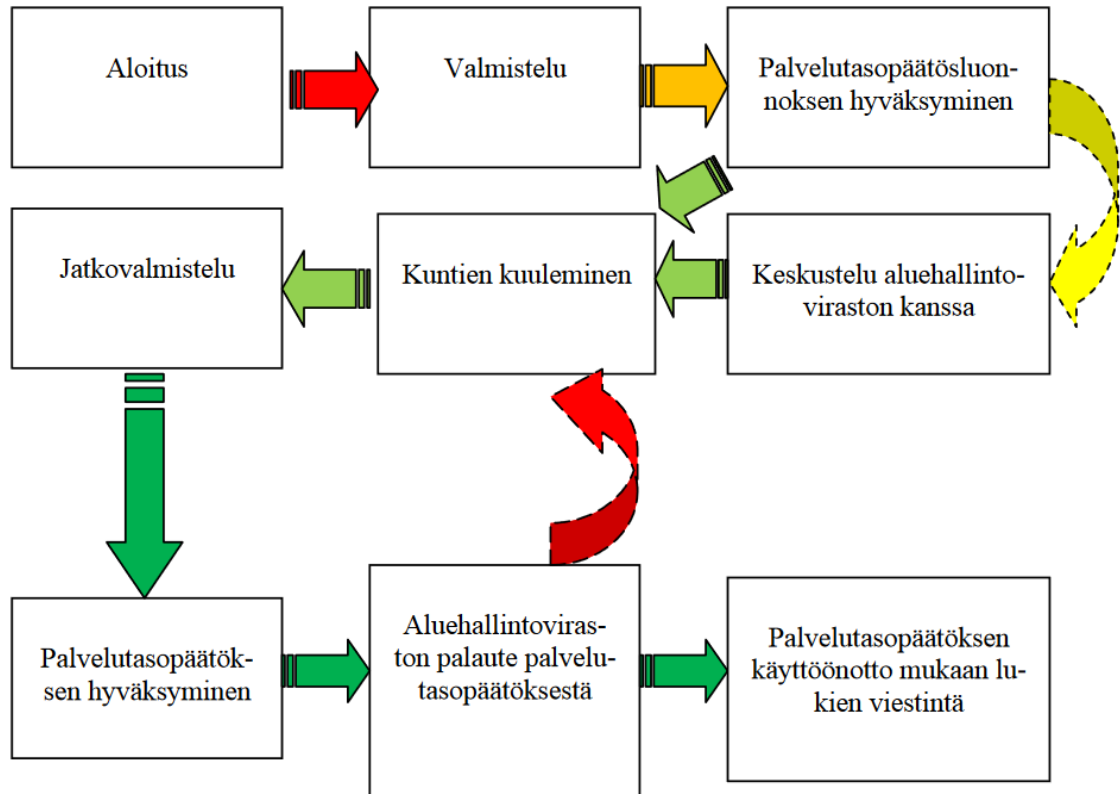
Det föregående servicenivåbeslutet gjordes för åren 2017–2020. Beslutet om beredningen av ett nytt servicenivåbeslut fattades i räddningsverkets ledningsgrupp under senhösten 2019. Inledandet av beredningen behandlades i den regionala räddningsnämnden och personalen informerades om beslutet. Huvudansvaret för beredningen låg hos räddningscheferna och enhetscheferna för deras respektive ansvarsområden. Utvecklingschefen hade det tekniska ansvaret för processen. Styrgruppen för beredningen bestod av räddningsdirektören, räddningscheferna och utvecklingschefen.

Beredningen av servicenivåbeslutet baserar sig på räddningsverkets uppdaterade riskanalys och den nya strategin som godkändes av den regionala räddningsnämnden i april 2020. De riktlinjer som påverkar samhällets säkerhet som lyfts fram i säkerhetsstrategin för samhället har beaktats vid beredningen. Dessutom har utfallet i tidigare servicenivåbeslut beaktats vid beredningen.

Covid-19-läget har år 2020 påverkat beredningen av det nya servicenivåbeslutet och tidsplanen för beredningen. Trots läget har beredningen fortsatt under hela våren och beredningsläget har rapporterats till såväl den regionala räddningsnämnden som personalen. Gällande tidsplanen kom man överens våren 2020 att ett utkast till servicenivåbeslutet kommer att behandlas på ledningsgruppens sammanträde i augusti. Därefter behandlades utkastet i samband med den regionala räddningsnämndens budgetseminarium i augusti. På den regionala räddningsnämndens sammanträde i september godkänns utkastet att skickas ut till kommunerna på remiss. Utkastversionen skickas samtidigt till Regionförvaltningsverket för kännedom. Kommunerna ombeds lämna in sina utlåtanden före utgången av oktober 2020. Utlåtandena behandlas i styrgruppen för beredningsarbetet. Ett sammandrag av utlåtandena presenteras på nämndens sammanträde i november, då den regionala räddningsnämnden drar upp riktlinjer för vilka ändringar som behövs. Regionförvaltningsverkets kommentarer beaktas även vid den fortsatta beredningen. Servicenivåbeslutet godkänns för användning på den regionala räddningsnämndens sammanträde i december. Den godkända versionen skickas till Regionförvaltningsverket. Personalen, invånarna i området och samarbetsparter informeras om att servicenivåbeslutet verkställs i enlighet med kommunikationsplanen. Det gällande servicenivåbeslutet finns framlagt för alla på både räddningsverkets publika webbplats och även på räddningsverkets intranät.

UTKAST

Figur 3: Processen för servicenivåbeslut

2.1 Lagstiftning

Enligt 27 § i räddningslagen 379/2011 ansvarar det lokala räddningsväsendet för räddningsväsendets servicenivå, för att räddningsverkets verksamhet ordnas på behörigt sätt och för andra uppgifter som åläggs det i denna lag.

Räddningsverket ska inom sitt område sörja för

- 1) den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation inom räddningsväsendet som syftar till att förebygga eldsvådor och andra olyckor och ha beredskap att avvärja olyckor samt till ändamålsenlig verksamhet i olyckssituationer och tillbud och när följderna av olyckor begränsas,
- 2) räddningsväsendets tillsynsuppgifter,

UTKAST

3) varning av befolkningen vid tillbud och olyckor samt det larmsystem som behövs för detta,

4) de uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

Utöver det som föreskrivs i 2 mom. ska räddningsverket

1) kunna handha uppgifter i anknytning till den prehospitala akutsjukvården, om det lokala räddningsväsendet och en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt i enlighet med 39 § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) kommit överens om att ordna denna vård i samarbete,

2) stödja beredskapsplaneringen i en kommun som hör till räddningsområdet, om detta har överenskommit med kommunen,

3) sköta även andra uppgifter som ålagts det lokala räddningsväsendet i någon annan lag.

Enligt 29 § i räddningslagen 379/2011 ska det lokala räddningsväsendet fatta ett beslut om servicenivån. Det lokala räddningsväsendet fattar ett beslut om servicenivån efter att ha hört kommunerna. I beslutet ska man utreda de hot som förekommer på området, bedöma de risker de medför samt fastställa verksamhetens mål och resurser samt tjänsterna och deras nivå. I beslutet om servicenivån ska även ingå en plan för utveckling av servicenivån.

En giltighetstid ska fastställas för beslutet. Servicenivåbeslutets innehåll och struktur kan regleras mer detaljerat genom förordningar från inrikesministeriet.

2.2 Anvisning om servicenivåbeslutets innehåll och struktur

Inrikesministeriets räddningsavdelning har utfärdat Anvisningen för servicenivåbeslutets innehåll och struktur SM018:00/2012.

Enligt anvisningen ska servicenivån omfatta de uppgifter som hör till områdets räddningsväsende enligt räddningslagen och statsrådets förordning.

I servicenivåbeslutet måste man beakta lagstiftningen kring räddningsverksamheten och de anvisningar som getts utgående från dessa, de nationella strategierna för

UTKAST

räddningsverksamheten, program och resultatmål, räddningsväsendets verksamhetsmiljö, hot och riskanalyser samt den vision och strategi utgående från vilka de områdesvisa målen leds.

Beslutet om servicenivån utgör grunden för ordnandet av områdets lagstadgade räddningsväsende. Beslutet om servicenivån ska överensstämma med gällande lagstiftning, så att servicen åtminstone är på den nivå som lagen föreskriver.

Räddningsväsendets servicenivå ska motsvara olycksrisken i området och räddningsverksamheten ska placeras och genomföras så att förebyggandet av olyckor är ordnat och de åtgärder som krävs i en olycks- eller farosituation kan utföras effektivt och utan dröjsmål.

I räddningsväsendets uppgifter ingår beredskap och beredskapsplanering för räddningsväsendets egen del samt stöd till kommunerna i beredskaps- och beredskapsplaneringsuppgifter.

2.3 Identifiering och analys av riskerna i området

Enligt 28 § i räddningslagen ska räddningsväsendet ha en servicenivå som motsvarar de lokala behoven och olycksriskerna. Enligt 29 § i räddningslagen ska det i servicenivåbeslutet redogöras för vilka faror som finns i området och bedömas vilka risker de medför. Olycksriskerna utreds med hjälp av en riskanalys. Riskanalysen består av en riskbedömning och omvärldsanalys. Riskanalysen grundar sig på nationella riktlinjer och befintligt material.

Statistiska data från Räddningsväsendets resurs- och olycksfallsstatistik (PRONTO) användes som viktigaste material i riskanalysen för Egentliga Finlands räddningsverk (7.5.2020). I riskanalysen beaktas även särdragen i räddningsverkets verksamhetsmiljö samt en mängd olika lokala och nationella riskfaktorer. Helhetsbilden har kompletteras med uppgifter om riskobjekt som räddningsverket övervakar samt särskilda objekt som ska observeras i räddningsverksamheten.

En hotbedömning i enlighet med anvisningen för planering av aktionsberedskapen inom räddningsväsendet (inrikesministeriet 2012) består av tre delar:

UTKAST

1. För att fastställa räddningsverksamhetens aktionsberedskap delas räddningsområdena in i riskklasser med hjälp av en regressionsmodell och de olyckor som definierar riskklassen.
2. Utvecklingen av olycksriskerna, antalet olyckor och orsakerna följs upp och på basis av detta dras slutsatser om de åtgärder som behövs.
3. Sådana olyckstyper och enskilda riskobjekt, händelser och allmänna tillställningar för vilka det behövs speciella arrangemang identifieras.

2.3.1 Riskrutor och aktionsberedskapstid

Räddningsverkets verksamhetsområde är indelat i riskrutor på en kvadratkilometer. En egen riskklass fastställs för respektive ruta. Riskrutans riskklass fastställs med hjälp av en regressionsmodell på basis av den uppskattade risknivån och de olyckor som fastställer riskklassen och som inträffat inom området för rutan.

Riskdefinitionen baserar sig alltså på en kalkylmässig regressionsmodell som kompletteras genom att följa olycksfrekvensen i riskrutorna. Med hjälp av dessa metoder bestäms riskrutans riskklass, som i sin tur ställer krav på räddningsverket när det gäller aktionstid per riskruta.

Riskrutornas olycksfrekvens ska följas upp årligen och utifrån observationerna ska ändringar som anses vara nödvändiga göras i riskrutornas riskklasser. Dessutom ska räddningsverket utveckla sin aktionsberedskap inom sådana områden där det mål för aktionstider som inrikesministeriet ställt upp inte uppnås.

Det bör även observeras att det i skärgårds- och kustområdet finns områden där väntetiden för att få hjälp regelmässigt överstiger 40 minuter. Inom dessa områden ska särskild vikt fästas vid människors beredskap på eget initiativ. Väntetiden för att få hjälp kan även förbättras genom till exempel strategiskt placerad båtutrustning.

2.3.2 Olycksskador

Enligt 43 § i räddningslagen ska räddningsverket följa hur olycksriskerna, antalet olyckor och olycksorsakerna utvecklas och utifrån de slutsatser som kan dras för sin del vidta

UTKAST

åtgärder för att förebygga olyckor och förbereda sig på dem samt vid behov göra framställningar till andra myndigheter och aktörer.

För Egentliga Finlands räddningsverks riskanalys har man granskat statistiken över olyckor som inträffat i Egentliga Finland åren 2014–2018. Statistiken har insamlats från räddningsväsendets resurs- och olycksstatistik PRONTO. Materialet har studerats för eventuella fel. Korrigeringar och kompletteringar har gjorts efter behov.

Under den granskade femårsperioden fanns det i genomsnitt 8 518 räddningsuppdrag per år. Antalet uppdrag var på uppgång under den granskade perioden. Räddningsuppdrag orsakades i synnerhet av bränder, trafikolyckor, granskningsuppdrag för automatiska brandlarm samt första insatsuppdrag.

Räddningsverket bör utveckla uppföljningen av olyckor och analysen av olycksdata ytterligare. Genom uppföljning av olyckor och analys av olycksdata är det möjligt att förbättra förebyggandet av olyckor och bekämpningen av konsekvenser av olyckor. I fortsättningen är det möjligt att få mer djup i analysen av olycksdata genom samarbete med andra myndigheter och utomstående aktörer.

2.3.3 Riskobjekt

Egentliga Finlands räddningsverk har identifierat 87 olika riskobjekt inom sitt område. Olyckor som inträffar i riskobjekt kan ha regionalt eller nationellt betydande konsekvenser. Sådana objekt är till exempel kemikalieobjekt av olika klass (28 st.), sjukhus (7 st.), kulturhistoriska objekt (44 st.) samt vissa fabriker, hamnar och andra objekt (8 st.).

Exceptionell vikt ska fästas vid riskobjekt, både när det gäller att förebygga olyckor och i fråga om räddningsverksamhetens beredskap.

2.3.4 Boende med hög brandrisk

Över 90 procent av bränder med dödlig utgång inträffar i bostadsmiljöer. Grundorsakerna bakom dödsfall eller allvarliga skador till följd av brand gäller inte i första hand själva bostadsbyggnaden, utan människans agerande och uppförande i sin bostadsmiljö. Vid

UTKAST

bränder förekommer ett stort antal återkommande fenomen, som att de som avlidit eller skadats bor ensamma, är gamla eller har bristande fysisk funktionsförmåga, nedsatt syn eller hörsel, minnesproblem, missbrukarproblem eller psykiska problem. Ett annat drag är kulturella skillnader. (Kommunförbundet, 2019).

I räddningslagen finns inskrivet en skyldighet för olika aktörer att anmäla en uppenbar brandrisk eller annan risk för olyckor till räddningsmyndigheten. Anmälningsskyldigheten gäller förutom myndigheterna även kommunen, andra offentliga samfund och deras anställda samt verksamhetsidkare som ombesörjer driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende och deras anställda.

Ett av målen i skyldigheten som räddningslagen kräver är att utveckla det regionala samarbetet mellan olika myndigheter och aktörer för att identifiera brandriskboende.

För närvarande nås inte alla brandriskinvånare i tillräckligt god tid trots ett gott myndighetssamarbete. På lång sikt är målet att brandriskboende som fenomen ska minska i samhället, och därför ska samarbetet med olika aktörer utvecklas vidare.

UTKAST

3 RISKHANTERINGSTJÄNSTER

Serviceområdet indelas i serviceenheten för tillsyn och serviceenheten för beredskap. Serviceenheten för tillsyn sköter bland annat räddningsverkets helhet för olycksförebyggande verksamhet samt tillhörande uppgifter i enlighet med planen för förebyggande av olyckor. Serviceenheten för beredskap ansvarar för den allmänna beredskapen (räddningslagen och servicenivåbeslutet), säkerhets- och beredskapsplaneringen. Serviceenheten för beredskap styr, stöder och samordnar även kommunernas, inrättningarnas, företagens och sammanslutningarnas beredskapsplanering och beredskap. Båda serviceenheterna deltar dessutom i produktionen av bakgrundsmaterial till servicenivåbeslutet och budgeten samt i räddningsverkets säkerhetskommunikation.

3.1 Förebyggande av olyckor

Syftet med förebyggande av olyckor är att minska antalet olyckor samt identifiera risker hos kunder eller objekt och på så sätt försöka förhindra olyckor eller åtminstone att minimera deras konsekvenser. Räddningsverkets ansvar i förebyggande av olyckor begränsas inte endast till eldsvådor, utan ansvaret omfattar även andra olyckor (räddningslagen 379/2011 2 § 1 mom.).

Förebyggande av olyckor omfattar bl.a. olika uppgiftshelheter gällande säkerhetstillsyn, säkerhetskommunikation, säkerhetsutbildning samt samarbete med säkerhetsrelaterade myndigheter och intressentgrupper.

3.1.1 *Plan för förebyggande av olyckor*

Enligt den gällande räddningslagen ska räddningsverket göra upp en tillsynsplan. Som begrepp beskriver tillsynsplan inte räddningsverkets servicebehov för förebyggande av olyckor tillräckligt omfattande och målinriktat. I fortsättningen gör räddningsverket upp en plan för förebyggande av olyckor, som beskriver målen och verksamheten i större utsträckning och som bättre motsvarar räddningsverkets strategiska mål när det gäller förebyggande av olyckor. Planen för förebyggande av olyckor omfattar bl.a. den

UTKAST

tillsynsplan som lagen förutsätter. I planen för förebyggande av olyckor definieras i större utsträckning de åtgärder som räddningslagen kräver när det gäller tillsynsverksamhet och säkerhetskommunikation. Åtgärderna och effektivitetsmålen i planen för förebyggande av olyckor baserar sig på en regional och en riksomfattande riskbedömning.

Syftet med planen för förebyggande av olyckor är att öka våra kunders säkerhet med hjälp av tidsmässigt rätt insatta, lättillgängliga och inriktade tjänster. För att en trygg vardag utan olyckor ska bli verklighet krävs det förändringar såväl i människornas och sammanslutningarnas vardag som i service- och expertnätverket. Med hjälp av planen för förebyggande av olyckor försöker vi påverka våra kunders säkerhetskompetens och trygghetskänsla bl.a. med följande metoder:

Kompetensen och kunnandet påverkas genom att man möjliggör en utveckling av medborgarnas färdigheter och säkerhetskompetens i alla livsskeden och miljöer. Även upprätthållandet av den fysiska, mentala och sociala funktionsförmågan spelar en viktig roll vid förebyggandet av olyckor. Man säkerställer också att en försämrad funktionsförmåga identifieras och beaktas i lösningar som gäller verksamhets- och boendemiljö.

Informationens och teknikens roll vid förebyggandet av olyckor avser bland annat åtgärder för att kunna utnyttja de möjligheter som digitaliseringen erbjuder i stor utsträckning och på ett innovativt sätt samt åtgärder för att utveckla kommunikationens verkningsfullhet. För att kommunikationen ska vara verkningsfull måste korrekt information finnas tillgänglig via många olika kanaler och proaktiv kommunikation utvecklas. Proaktiv kommunikation omfattar både social marknadsföring som syftar till ett förändrat beteende och möjlighets- och påverkanskommunikation.

Via ett aktivt partnerskap med **intressentgrupper och nätverk** påverkar vi våra kunders säkerhet indirekt och i större utsträckning än i nuläget och ökar i synnerhet deras trygghetskänsla. Möjliggörandet av ett större samarbete och partnerskap förutsätter bl.a. att det finns gemensam förståelse, att man avtalar om

UTKAST

gemensamma mål och att man målinriktat arbetar tillsammans. Utgångspunkten för samarbetet är en gemensam lägesbild för säkerheten kopplad till målet. Aktörerna förbinder sig till gemensamma mål som fastställs utifrån lägesbilden och till att uppnå dessa mål. Samarbetet för att förebygga olyckor kan ske både via befintliga samarbetsnätverk och med hjälp av nya partnerskap. Det måste dock vara målinriktat med god planering och ledning samt stödja räddningsverkets strategiska mål.

Attityder och gemensamma uppfattningar om säkerhet och förebyggande av olyckor påverkas i fyra skeden. I det första skedet strävar man efter att väcka målgruppens intresse. I det andra skedet förstärks detta intresse genom att man erbjuder olika möjligheter att träna och påverka den praktiska säkerhetskompetensen. I det tredje skedet sporras människor att agera för att förbättra säkerheten, förebygga olyckor och minska följderna av dem. Det fjärde skedet handlar om att dela med sig av positiva erfarenheter, för att därigenom väcka intresse och sporra till aktiva handlingar. För att kunna påverka attityder och gemensamma uppfattningar krävs en djupare förståelse för målgruppens behov och vad som motiverar dem. Målgrupperna granskas på ett övergripande sätt med människan i centrum. Smidiga försök gör det möjligt att utveckla och dimensionera god och verkningsfull praxis.

Verksamhetskulturen är det mest omfattande område som behöver påverkas för att förebygga olyckor. Det innebär bland annat att förstärka tilliten till samhället och de tjänster som det erbjuder för att därigenom öka trygghetskänslan. Tilliten förstärks på ett sådant sätt att det ökar människornas och sammanslutningarnas egna initiativ och aktiva deltagande i förebyggandet av olyckor.

Beslut:

- Räddningsverket gör upp en plan för förebyggande av olyckor för perioden för servicenivåbeslutet. Planens mål och innehåll justeras efter servicebehovet årligen samt vid övriga tider, om det finns någon särskild orsak till det.

UTKAST

- I arbetet som utförs för förebyggande av olyckor och främjande av säkerheten utnyttjas efter behov hela räddningsväsendets samt avtalsparternas kunskaper och resurser.
- Räddningsverket deltar aktivt som expert i utvecklingen och planeringen av markanvändning, byggande, miljö och kemikaliesäkerhet inom sitt verksamhetsområde för brand- och personsäkerhetens del.

3.2 Civil beredskap och kontinuitetshantering

Civil beredskap är verksamhet för att upprätthålla försörjningsberedskapen, räddningstjänsten, befolkningsskyddet och skyddet av kritisk infrastruktur i alla säkerhetslägen. Med hjälp av civil beredskapscapacitet förbereder räddningsväsendet sig att sköta sina uppgifter med så få störningar som möjligt under alla normala, störnings- och undantagsförhållanden.

Enligt räddningslagen ska räddningsväsendets myndigheter förbereda sig på att sköta befolkningsskyddsuppgifter som hör till deras verksamhetsområde med tillräckliga planer och förberedelser genom att

- I. sörja för den bedömning av krigstida hot och konsekvenserna av dem som befolkningsskyddsuppgifterna förutsätter,
- II. utbilda och anslå personal samt lednings- och specialpersonal inom befolkningsskyddet samt annan personal för befolkningsskyddsuppgifter,
- III. se till att lednings-, bevaknings- och larmsystem för befolkningsskyddet inrättas och upprätthålls,
- IV. skapa beredskap för sådan förflyttning av befolkning som avses i 121 § i beredskapslagen, och
- V. vidta även andra motsvarande åtgärder

Bestämmelser om räddningsväsendets beredskap för undantagsförhållanden finns även i beredskapslagen 1552/2011.

Uppgifterna för serviceenheten för beredskap utgörs av uppgiftshelheterna för civil beredskap och befolkningsskydd och ett operativt arbetsprogram görs upp årligen för dessa i samarbete med de övriga serviceenheterna.

UTKAST

3.2.1 Civil beredskap vid Egentliga Finlands räddningsverk

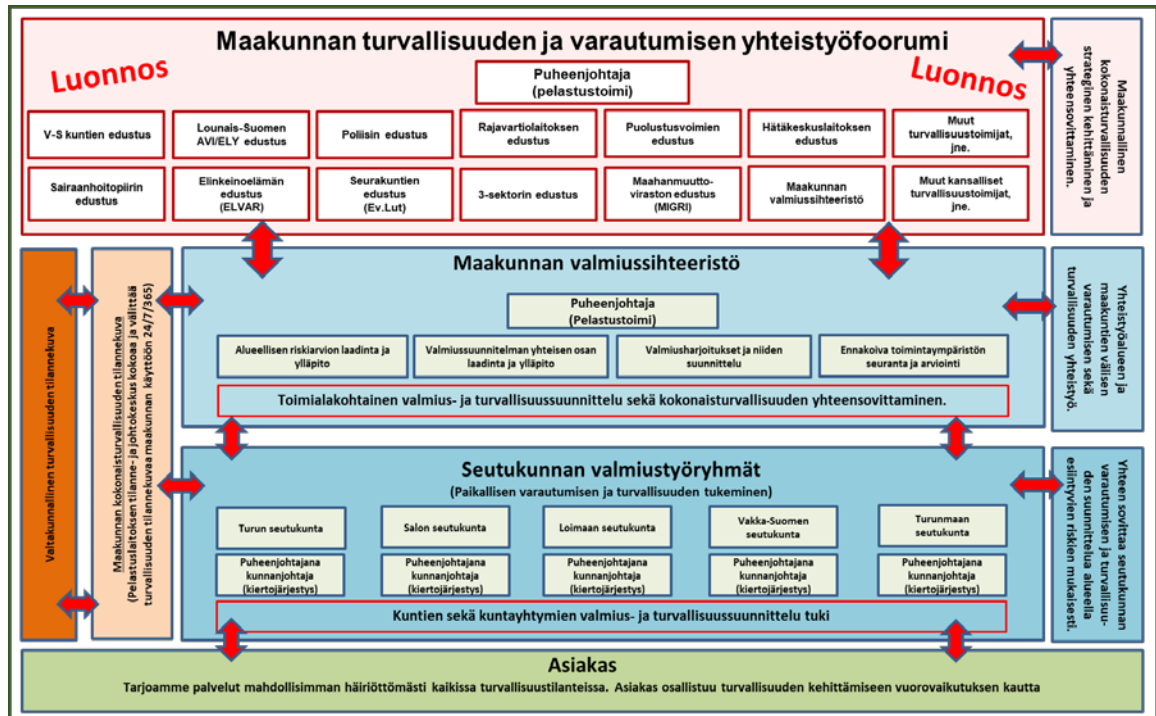
Egentliga Finlands räddningsverk har till uppgift att delta i att upprätthålla och utveckla kapaciteten hos den civila beredskapen inom sitt verksamhetsområde. Uppgiften genomförs genom att stödja, styra och delta i beredskapsplaneringen i kommunerna i Egentliga Finland. Räddningslagen möjliggör den uppgift som beskrivs ovan, om man avtalat om den separat med kommunen. Deltagande i beredskapsplaneringen möjliggör samordningen av ett omfattande säkerhetsplaneringsarbete inom landskapet Egentliga Finland.

Befolkningsskyddet genomförs genom upprätthållande och utveckling av funktioner för medborgarnas beredskap på eget initiativ. Beredskapen på eget initiativ förverkligas via rådgivning och styrning samt deltagande i underhållet av skyddsrum och styrning av byggandet av nya skyddsrum. Med detta förknippas en skyldighet för lagstadgat underhåll och drift av fasta larmsystem som behövs för att varna befolkningen.

För att öka säkerheten, beredskapen och kriståligheten i Egentliga Finland måste samarbetet ökas mellan säkerhetsmyndigheter, kommuner, näringslivet och tredje sektorn. Man strävar efter att inom landskapet skapa ett samarbetsforum för säkerhet och beredskap, där den övergripande regionala säkerheten behandlas med beaktande av förvaltningsövergripande behov.

UTKAST

Figur 4: Preliminärt utkast till struktur för landskapets samarbetsforum för säkerhet och beredskap.

Via samarbetsforumet, som baserar sig på partnerskap, kan vi i samarbete och på ett förvaltningsövergripande sätt utveckla delområden inom övergripande säkerhet i landskapet. Nätverkssamarbetet betjänar aktörer i landskapet i deras egen beredskap och utveckling av kontinuitetshantering på ett omfattande sätt.

Beslut:

- Räddningsverket stödjer och koordinerar den civila beredskapen i kommuner som hör till räddningsverkets område via olika regionala och riksomfattande projekt (t.ex. KUJA-projektet).
- Räddningsverket deltar i och anordnar vid behov handledande styrning för områdets kommuner samt övningar i lägen som gäller undantagsförhållanden i enlighet med den riksomfattande styrningen.
- Räddningsverket främjar för sin del skapandet av en struktur för ett förvaltningsövergripande, partnerskapsbaserat samarbetsforum för säkerhet och beredskap i landskapet samt förbinder sig till planeringsarbetet för den regionala övergripande säkerheten.

UTKAST

- Förnyandet och uppdateringen av larmsystem för att varna befolkningen beaktas i den årliga investeringsplanen.
- Serviceenheten för beredskap behandlar de styrnings-, rådgivnings- och tillståndsärenden som gäller tillstånd för skyddsrum.
- Verksamheten för befolkningsskydd styrs av störnings- och hotbilder som lyfts fram i riskanalysen.
- I uppgifter som gäller främjande av civil beredskap och kontinuitetshantering utnyttjas efter behov hela räddningsväsendets samt avtalsparternas kunskaper och resurser.

3.2.2 Kontinuitetshanteringen vid Egentliga Finlands räddningsverk

Serviceenheten har till uppgift att delta i upprätthållandet kontinuitetshanteringen för räddningsverkets egen verksamhet, för att upprätthållandet av räddningsväsendet, dess kapacitet och utveckling ska förverkligas i säkerhetslagen enligt 3 § i beredskapslagen (undantagsförhållande) på den nivå som bestämmelserna kräver.

Serviceenheten för beredskap skapar möjligheter att utbilda och reservera räddningsväsendets personal för skötsel av uppgifter under undantagsförhållanden i enlighet med räddningslagen. Dessutom upprätthåller och uppdaterar serviceenheten för beredskap de planer och informationsresurser som dess verksamhets förutsätter och de skyddade ledningsplatser som förutsätts i planerna (ledningscentral för undantagsförhållanden och områdesledningsplatser).

För att upprätthålla räddningsväsendets kapacitet under undantagsförhållanden ansvarar serviceenheten för skyddslokaler för ledningsverksamhet, verksamhetsenheter och förvaltning samt för nödvändigt skyddsmaterial.

Beslut:

- Räddningsverket gör upp de planer som krävs med tanke på den egna verksamheten i enlighet med kapacitetskraven för alla säkerhetslagen under undantagsförhållanden samt reserverar den avlönade personalen och avtalspersonalen inom räddningsväsendet, utbildar, tränar och skyddsutrustar den personal som reserverats för verksamhetsorganisationen.

UTKAST

- Räddningsverket håller ledningscentralen och områdesledningsplatserna för undantagsförhållanden redo att tas i bruk.
- Räddningsverket säkerställer kapaciteten hos räddningsverkets verksamhetsenheter med hjälp av projektet ”Vi släcker ljuset sist”. Ovan nämnda projekt har även en kontaktyta till medborgarnas skydd på eget initiativ.

UTKAST

4 OPERATIVA TJÄNSTER

Enligt räddningslagen *avses med räddningsverksamhet* brådskande uppgifter som syftar till att rädda och skydda människor, egendom och miljön när en olycka är överhängande eller inträffar samt till att begränsa de skador som olyckan orsakar och lindra följderna av olyckan. Räddningsväsendet ska planeras så att det snabbt förmår svara mot givna krav, alla tider på dygnet och året. Verksamheterna ska planeras så att uppdragen kan skötas, från små olyckor via störningar i samhället och ända till undantagsförhållanden.

Man strävar efter att dimensionera resurserna för räddningsverksamheten så att de resurser som har allokerats till verksamheten är tillräckliga för att agera effektivt och säkert i sådana olyckssituationer som är sannolika på basis av bedömningar av hot. Hoten bedöms regelbundet samt då det sker förändringar i förhållandena eller verksamhetsmiljön som är betydande med tanke på räddningsverksamheten. Vid bedömning av hot definieras riskområden, olika olyckstyper och särskilda riskobjekt med beaktande av nationella anvisningar. De sannolika hoten fungerar som utgångspunkt för dimensioneringen av personal, utrustning, verksamhetsställen och aktionsberedskapstid.

4.1 Aktionsberedskap inom räddningsverksamheten

När en olycka hotar eller redan har inträffat är det räddningsväsendets uppgift att ge brådskande hjälp så snabbt som möjligt så att olyckan får så små konsekvenser som möjligt. Denna beredskap förutsätter utöver ett heltäckande och fungerande brandstationsnätverk även tillräckliga person- och räddningsutrustningsresurser. Vid upprätthållandet och utvecklingen av räddningsverksamhetens kapacitet är målet att beakta förändringar i samhället (t.ex. ändrade väglinjdragningar, omfattande byggprojekt, planering av markanvändning). Utifrån kända förändringar bedöms förändringarnas konsekvenser för produktionen av räddningstjänster (personal, materiel, handlingsmodeller, byggande av brandstationer osv.). Vid planering av räddningsverksamheten bör det beaktas att förberedelser ska göras även oförutsedda riskhot. Sådana kan vara t.ex. strålningsolyckor, pandemier, okontrollerad invandring osv.

UTKAST

Tjänster inom räddningsverksamhet produceras av personal i huvudsyssla, personal i anställningsavtal, avtalsbrandkårers samt frivilliga räddningstjänstorganisationers personal. Med avtalsbrandkårerna har lämpliga områdes- och brandkårsavtal ingåtts för att trygga både serviceproduktionen och avtalsbrandkårernas livskraft. Den frivilliga räddningstjänsten producerar för sin del sådana funktioner som förutsätts för räddningsuppdragen allt efter som man kommer överens om saken med den frivilliga räddningstjänstorganisationen.

4.1.1 Riskklassificering

Vid planeringen av räddningsverksamhetens servicenivå används den nationella anvisningen för planering av aktionsberedskapen inom räddningsväsendet samt riskanalysen som räddningsverket gjort upp.

För planeringen av räddningsverksamheten indelas Egentliga Finlands räddningsväsendes område i riskklasserna I, II, III och IV, som fastställs på basis av riskerna och består av riskrutor som omfattar en kvadratkilometer. Den nationella miniminivån för brådskande olyckor är att den första enheten ska uppnå det mål gällande aktionsberedskapstid som har ställts upp för riskrutan i minst 50 procent av uppdragen.

Informationen i statistikföringssystemet PRONTO, som administreras av inrikesministeriet, används för att utvärdera räddningsverksamhetens effektivitet samt för att dra slutsatser om utvecklingsbehoven för räddningsverksamheten både regionalt och nationellt.

Målet för riskklass I är att den första enheten vid brådskande räddningsuppdrag ska befinna sig på olycksplatsen inom 6 minuter efter att enheten har tagit emot larmet. Målet är också att aktionsberedskapstiden för räddningsverksamheten ska vara högst 11 minuter och väntetiden för att få hjälp högst 13 minuter. När det gäller plutonutryckningar bör räddningsplutonen med undantag av ledaren för räddningsverksamheten befinna sig på plats inom 20 minuter efter att den första enheten har tagit emot larmet. Målet för riskklass II är att den första enheten vid brådskande räddningsuppdrag ska befinna sig på

UTKAST

olycksplatsen inom 10 minuter efter att enheten har tagit emot larmet. Målet är också att aktionsberedskapstiden för räddningsverksamheten ska vara högst 14 minuter och väntetiden för att få hjälp högst 16 minuter. När det gäller plutonutryckningar bör räddningsplutonen med undantag av ledaren för räddningsverksamheten befinna sig på plats inom 30 minuter efter att den första enheten har tagit emot larmet.

Målet för riskklass III är att den första enheten vid brådskande räddningsuppdrag ska befinna sig på olycksplatsen inom 20 minuter efter att enheten har tagit emot larmet. Målet är också att aktionsberedskapstiden för räddningsverksamheten ska vara högst 22 minuter och väntetiden för att få hjälp högst 24 minuter. När det gäller plutonutryckningar bör räddningsplutonen med undantag av ledaren för räddningsverksamheten befinna sig på plats inom 30 minuter efter att den första enheten har tagit emot larmet.

I bebodda områden i riskklass IV kan den effektiva räddningsverksamheten inledas efter en längre tid än i riskklasserna I–III. Om räddningsverksamheten vid brådskande räddningsuppdrag inte kan inledas inom minst 40 minuter måste man i området i fråga fästa särskild vikt vid människornas egen beredskap. Man utvecklar också samarbetet med myndigheter, avtalsbrandkårer och frivilligorganisationer, för att kunna vidta inledande åtgärder så effektivt som möjligt när en olycka inträffar bland annat i områden i riskklass IV.

4.1.2 Planering av aktionsberedskapen

Räddningsväsendets område har till uppgift att i sitt servicenivåbeslut besluta om räddningsverksamhetens arrangemang och inledande av räddningsverksamheten. Räddningsverksamhetens kapacitet grundar sig på ständig beredskap och ett fungerande brandstationsnätverk med personal och utrustning. Räddningsverket planerar och skriver in räddningsverksamhetens larmresponser i myndigheternas gemensamma informationssystem. Responsplaneringen utgår från att man larmar en så ändamålsenlig räddningsformation som möjligt för att sköta uppdraget. Den behöriga ledaren för räddningsverksamheten kan besluta att ändra denna respons. Formationer enligt responserna larmas av nödcentralen. Räddningsformationens riktgivande bemanningar

UTKAST

beskrivs i tabell 1. Räddningsverket ska ha en kapacitet för att svara mot räddningsuppdrag som olika typer av olyckor förutsätter, från uppdrag under normala förhållanden till undantagsförhållanden. Beredskapen planeras så att räddningsformationer kan användas flexibelt och ändras när uppdragen förutsätter det (räddningsgrupper kan bildas om till räddningsplutoner och vidare till räddningskompanier och räddningssammanslutningar).

Enligt aktionsberedskapstid-begreppen är väntetiden för att få hjälp den totala tiden för tjänsten, som bildas av behandlingen av anmälan som tagits emot på nödcentralen tills räddningsverksamheten startar på olycksplatsen. Att objektet ska kunna nå snabbare är en central del av räddningsverksamheten och det är viktigt för den som råkat ut för en olycka snabbt får professionell hjälp på platsen. I olyckor som inträffat på havsområden enligt räddningslagen stöds räddningsverket av flera olika myndigheter, som nödcentralen larmar till platsen för ett uppdrag enligt räddningslagen. På så sätt kan olika säkerhetsmyndigheters resurser, som bekostas av samhället, utnyttjas bättre.

Enligt den nationella anvisningen för planering av aktionsberedskapen inom räddningsväsendet är minimimålet för planeringen att den första enheten i brådskande räddningsuppdrag ska uppnå det mål gällande aktionsberedskapstid som har ställts upp för riskrutan i minst 50 procent av uppdragen. Dessutom ska räddningsverksamhetens aktionsberedskapstid uppfyllas i minst 50 procent av uppdragen. Vid planeringen av kapaciteten för räddningsverksamheten vid Egentliga Finlands räddningsverk är det dock ändamålsenligt att brådskande räddningsverksamhet planeras att bli effektivare än det nationella kravet. Planeringen föreslås utgå från att de olyckor som inträffat i riskrutorna ska kunna nå inom ramen för det mål för aktionsberedskapstid som ställts upp för riskrutan i minst 80 procent av brådskande räddningsuppdrag. Med detta mål försöker man påskynda att personen/personerna och djur som råkat ut för en olycka får hjälp och lindra olyckans konsekvenser.

För att effektivisera starten av räddningsverksamheten har Egentliga Finlands räddningsverk avtalat om rutiner med närliggande räddningsverk. Nödcentralen har fått

UTKAST

instruktioner om att de närmaste och mest ändamålsenliga räddningsformationerna inklusive ledare kan larmas till olycksobjektet utifrån uppgifterna om objektet.

Tabell 1: Formationer vid Egentliga Finlands räddningsverk

Formation	Riktgivande bemanning	Kapacitet
Lätt räddningsenhet	1+1, 0+2	Liten olycka
Räddningsgrupp	1+3	Liten olycka
Räddningspluton	1+3+9	Medelstor olycka
Räddningskompani	1+4+9+27	Stor olycka
Räddningssammanslutning	1+6+18+54	Stor olycka, störning, undantagsförhållanden

Beslut:

- När det gäller brådskande räddningsuppdrag är aktionsberedskapstiderna i riskklass I högst 11 minuter, i riskklass II högst 14 minuter, i riskklass III högst 22 minuter och i riskklass IV högst 40 minuter.
- Riskklassernas aktionsberedskapstider uppnås inom 80 procent och minst inom 50 procent av alla brådskande uppdrag när visionen om brandstationsnätverket förverkligas.
- Under planeringsperioden utvecklas utnyttjandet av frivilligorganisationernas resurser som en del av räddningsverksamheten, även med beaktande av glesbebodda områden.

4.1.3 Beredskap för stora olyckor

Räddningsverket upprätthåller räddningsberedskap för dagliga olyckor, men också för stora olyckor samt störningssituationer och undantagsförhållanden i samhället. Planeringen av räddningsverkets aktionsberedskap grundar sig på planeringsanvisningen för räddningsväsendets aktionsberedskap och räddningsverkets riskanalys. I planeringen av beredskap för stora olyckor beaktas att hjälp även kan tillkallas från områden utanför

UTKAST

räddningsverkets gränser samt från andra myndigheter och organisationer vid en stor olycka. På basis av riskbedömningen är det ändamålsenligt att förbereda sig för stora olyckor med en formation som motsvarar en räddningssammanslutning (2 räddningskompanier).

Beslut:

- Räddningsverket upprätthåller beredskap för stora olyckor i form av en räddningssammanslutning (2 räddningskompanier).
- Räddningssammanslutningen planeras så att den är funktionsduglig senast två timmar efter larmet i 80 procent av uppdragen.

4.1.4 Ledning av räddningsverksamhet

Enligt räddningslagen ska räddningsverksamheten ledas av en räddningsmyndighet från det räddningsområde där olyckan eller tillbudet har uppstått, om inget annat har avtalats. Egentliga Finlands räddningsverk upprätthåller ledningsberedskapen och -lokalerna för räddningsverksamheten, med vilka man förbereder sig för ledningsarbetet i en räddningssammanslutning, ett räddningskompani, en räddningspluton och en räddningsenhet. Ledningsverksamheten stöds av räddningsverkets läges- och ledningscentral.

4.1.5 Ledningssystemet för räddningsverksamheten

Ledningssystemet för räddningsverksamheten planeras så att man vid olika typer av olyckor alltid kan larma den ledningsberedskap som krävs för uppdraget i fråga i enlighet med närmaste och mest ändamålsenliga respons, med hänsyn till bestämmelserna i arbetstidslagstiftningen. Kapaciteten på olika ledningsnivåer utvecklas så att en ledningsperson på en lägre nivå kan starta ledningsåtgärder på en högre nivå, tills en person på den högre ledningsnivån anländer till objektet eller kan nås på annat sätt. I utbildningen av personer på olika ledningsnivåer beaktas områden där kunskap i båda

UTKAST

inhemska språken behövs. Kunnandet hos personalen i huvudsyssla utvecklas under servicenivåperioden för att verksamheten på följande ledningsnivå ska kunna startas under olika lägen.

I ledningssystemet för räddningsverksamheten inom Egentliga Finlands räddningsverk måste varje formation inom räddningsväsendet ha en ledare (ledare för räddningsenhet, ledare för räddningspluton, ledare för räddningskompani, ledare för räddningssammanslutning). De som är verksamma i ledningssystemet för räddningsverksamheten ska ha den utbildning och tekniska utrustning som uppdraget förutsätter för att leda räddningsverksamheten i alla räddningsuppdrag i enlighet med räddningslagen.

Ledningssystemet för räddningsverksamheten utgörs av en jourhavande chef, fem jourhavande brandmästare, enhetsledare och lägescentralens personal med vikarier. Ledningssystemet för räddningsverksamheten omfattar även ledningsplatser och -lokaler för olika ledningsnivåer.

Ledningen av räddningsverksamheten genomförs så att respektive räddningsformation leds av räddningsmyndigheten. Den jourhavande chefen ansvarar för räddningsberedskapen inom räddningsverkets område under sitt skift. Befälsjourberedskapen i Loimaa-/Forssa-området förverkligas i samarbete med Egentliga Tavastlands räddningsverk. Samarbetet utvärderas regelbundet och utifrån detta görs nödvändiga ändringar och utvecklingsåtgärder.

Kunnandet hos de personer som verkar inom ledningssystemet för räddningsverksamhetens ökas genom extra utbildning, som syftar till bl.a. bättre kunnande inom ledningscentral- och brandutredningsfunktionerna.

Läges- och ledningscentralen upprätthåller en lägesbild över säkerheten och producerar funktioner som räddningsuppdragen förutsätter (bl.a. lednings- och stöduppgifter för räddningsverksamheten, inrättande av en ledningscentral för räddningsverksamheten, myndighetssamarbete, information).

UTKAST

4.1.6 Räddningsverksamhetens ledningslokaler

Ledningen av räddningsgruppen och räddningsplutonen sker i huvudsak från fordonen på olycksobjektet eller, om situationen kräver det, även från läges- eller ledningscentralen. Ledningen av ett omfattande räddningsuppdrag som involverar olika myndigheter och aktörer förutsätter ändamålsenliga ledningslokaler och -resurser. Räddningsverket ska kunna inrätta en ledningscentral som situationen kräver. Ledningscentralen fungerar som ledningsplats för verksamhet med flera myndigheter bland annat vid omfattande och långvariga olyckor (t.ex. naturkatastrofer). Ledningscentralen fungerar även som stöd för räddningsverkets verksamhet när uppdraget kräver det. I stora och/eller långvariga olyckssituationer kan det finnas ett behov av att inrätta ledningscentraler på flera olika ledningsnivåer.

Beslut:

- Egentliga Finlands räddningsverk upprätthåller ett kontinuerligt ledningssystem för räddningsverksamheten, som utgörs av en jourhavande chef, fem jourhavande brandmästare, enhetsledare och lägescentralens personal med vikarier. Ledningssystemet för räddningsverksamheten omfattar även ledningsplatser och -lokaler för olika ledningsnivåer.
- Personalen i ledningssystemet för räddningsverksamheten utses för en period som högst motsvarar servicenivåbeslutets giltighetstid.
- Ledaren för räddningsformationen måste kunna starta de ledningsåtgärder som uppgifter på en högre ledningsnivå förutsätter.

UTKAST

4.2 Frivilligverksamhet

4.2.1 *Avtalsbrandkårer*

Det lokala räddningsväsendet kan i sådan räddningsverksamhet som fastställs i räddningslagen ta hjälp av en frivillig brandkår, anstaltsbrandkår, industribrandkår, militärbrandkår (avtalsbrandkårer) eller en annan sammanslutning som är verksam inom räddningsbranschen enligt överenskommelse med dessa aktörer. Räddningsverket har ingått avtal gällande räddnings- och föreningsverksamhet med de avtalsbrandkårerna (FBK) i sitt område. Dessutom har separata arbetsavtal ingåtts med brandmän med uppdragsbaserad lön. Räddningsverket stödjer för sin del verksamheten i föreningar som grundas av brandmän med uppdragsbaserad lön. Enligt räddningsverkets strategi ska räddningsverket sträva efter att stödja avtalsbrandkårernas verksamhet bland annat genom att utbilda både personalen på larmavdelningarna och unga brandkårister och öka det ömsesidiga samarbetet.

Med tanke på framtiden är det viktigt att säkerställa avtalsbrandkårernas (FBK) kapacitet och funktionsförmåga. I detta fall är det viktigt att utreda aktörernas gemensamma vision/syn, inbördes relationer och bindningar samt roller i utvecklingen av helheten för avtalsbrandkårer. Aktörerna är bl.a. branschförbund, statliga myndigheter, avtalsbrandkårer, räddningsverket samt övriga intressentgrupper. För framtiden vore det betydelsefullt att respektive aktörs och intressentgrupps roll i helheten preciseras och konsekvenserna också följs, för att de övergripande konsekvenserna ska kunna förutses och styras bättre.

Beslut:

- Specialfunktionerna med anknytning till räddningsverksamheten utvecklas i samarbete med myndigheter och avtalsbrandkårer (FBK)
- Under servicenivåbeslutets giltighetstid utarbetas en utvecklingsplan för att utveckla kapaciteten hos avtalsbrandkårer och brandkårer med uppdragsbaserad

UTKAST

lön. I utvecklingsplanen beaktas utöver räddningsverksamheten även andra funktioner som ingår i räddningsväsendet (t.ex. riskhantering, säkerhetskommunikation, underhållsverksamhet, första insatsverksamhet)

- Avtalsbrandkårernas verksamhetsförutsättningar tryggas.

4.2.2 Frivilliga räddningstjänsten

Inom räddningsverkets område verkar en helhet för frivillig räddningstjänst som bildas av frivilligorganisationer. Frivilliga räddningstjänsten stöttar myndigheterna och verksamheten koordineras av Finlands Röda Kors tillsammans med myndigheterna i området.

Frivilliga räddningstjänsten har god kapacitet i t.ex. bekämpning av miljöolyckor, olycksrelaterade behov av mentalvård samt förmåga att verka som stöd för myndighetsorganisationer vid stora/långvariga olyckor (t.ex. stormar).

4.3 Räddningsdykverksamhet

4.3.1 Räddningsdykning

Med räddningsdykning avses rök-, kemikalie- och vattendykningens verksamhet samt ytbärgningsverksamhet. Verksamheten styrs av anvisningen för räddningsdykning och preciseras vid behov av räddningsverkets interna anvisningar. Enligt anvisningen för räddningsdykning förutsätter trygg räddningsdykning att den som utför dykningen har särskild behörighet, vilken utgörs av kraven i anslutning till hälsotillståndet, prestationsförmågan, utbildningen och övningen. De personer som deltar i räddningsdykningen utses årligen.

Enligt nuvarande bestämmelser indelas räddningsväsendets uppgifter i

1. Krävande uppgifter

UTKAST

2. Grundläggande uppgifter som förutsätter rökdykning
3. Grundläggande uppgifter
4. Räddningsväsendets övriga uppgifter (ledning, upplysning, rådgivning, brandsyn och därmed jämförbara uppgifter)

De som klarar av krävande uppgifter kan utföra alla räddningsväsendets uppgifter när det gäller den fysiska funktionsförmågan och hälsotillståndet. De som klarar av grundläggande uppgifter som förutsätter rökdykning kan utföra andra än krävande uppgifter. De som klarar av andra grundläggande uppgifter kan utföra andra än krävande uppgifter eller grundläggande uppgifter som förutsätter rökdykning. De som klarar av räddningsväsendets övriga uppgifter kan delta endast i sådana uppgifter där man inte behöver skydda sig genom att använda tryckluftsandningsapparat. (Anvisningen för bedömning och utveckling av räddningspersonalens funktionsförmåga 5/2016, 8)

4.3.2 Rökdykning

Med rökdykning avses släcknings- och räddningsarbete som utförs med hjälp av tryckluftsandningsapparat och vederbörlig skyddsutrustning och som förutsätter att man tränger in i ett antänt och avgränsat utrymme inomhus, där det finns rökgaser. Arbete som utförs med tryckluftsandningsapparat på taket av en brinnande byggnad jämförs med rökdykning (Anvisning för räddningsdykning 48/2007, 2).

Med *krävande rökdykningsuppgifter* avses sådana uppgifter som sannolikt drar ut på tiden på grund av att det är svårt att ta sig fram eller att lokalen är stor eller komplex. Krävande uppgifter kännetecknas av att det utgående från förhandsuppgifter och begärda tilläggsuppgifter är svårt eller omöjligt att uppfatta omgivningen och att det inte är möjligt att göra avbrott i uppdraget. Krävande uppgifter är även släckningsarbete som utförs med tryckluftsandningsapparat på taket. En del grundläggande uppgifter kan under räddningsuppdragets gång bli krävande rökdykningsuppgifter.

Grundläggande uppgifter som förutsätter rökdykning drar sannolikt inte ut på tiden och lokalen där rökdykning utförs kan uppfattas utgående från förhandsuppgifter och begärda

UTKAST

tilläggsuppgifter. Sådana situationer är bl.a. eldsvådor i bostadsbyggnader när det brinner i en av lägenheterna samt röjningsuppgifter. I dessa uppgifter är det möjligt att snabbt göra avbrott i eller avbryta verksamheten. (Anvisningen för bedömning och utveckling av räddningspersonalens funktionsförmåga 5/2016, 9)

Beslut:

- Räddningsverksamheten organiseras så att:
 - rökdykningsverksamheten inom grundläggande uppgifter kan inledas inom 11 minuter efter att larmet har tagits emot i områden i riskklass I, inom 14 minuter i områden i riskklass II, inom 22 minuter i områden i riskklass III och inom 40 minuter i områden i riskklass IV i minst 50 procent av de brådskande uppdragen.
 - rökdykningsverksamheten inom krävande uppgifter kan inledas inom 11 minuter efter att larmet har tagits emot i områden i riskklass I, inom 30 minuter i områden i riskklass II och III och inom 60 minuter i områden i riskklass IV i minst 50 procent av de brådskande uppdragen.

4.3.3 Vattendykning

Med vattendykning avses uppgifter som förutsätter vattendykningsapparat och vattendykningsutrustning för såväl räddning av egendom som bekämpning av miljöskador. Handräckningsdykningar samt övningar för att upprätthålla dykningsfärdigheterna utgör också vattendykning. Anvisningen för räddningsdykning definierar nivåklassificeringarna och verksamhetskraven för vattenräddningsverksamheten enligt följande:

UTKAST

Tabell 2: Nivåklassificering för vattenräddningsverksamheten

Nivåklassificering vattenräddningsverksamheten	för	Verksamhetskrav
I Omedelbar vattendykningssberedskap		En räddningsenhet bestående av en förman, två vattendykare på nivå I och en dykningsmedhjälpare, med omedelbar ytbärgnings- och vattendykningssberedskap
II Annan vattendykningssberedskap		En räddningsenhet bestående av en förman, två vattendykare minst på nivå II och en dykningsmedhjälpare
III Ytbärgningsberedskap		En räddningsenhet bestående av en förman, en förare och ett arbetspar, varav den ena fungerar som medhjälpare.

Beslut:

- Egentliga Finlands räddningsverks område har vattendykningssberedskap på nivå I enligt den nationella anvisningen för räddningsdykning.
- De personer som deltar i vattendykningssverksamheten utses årligen.

4.3.4 Ytbärgning

Ytbärgning utgör räddning av människor, djur eller egendom som befinner sig på vattenytan eller omedelbart under vattenytan och bekämpning av skada som utförs utan vattendykningssutrustning. De funktionsmässiga och fysiska kraven gällande ytbärgning och ytbärgare definieras i anvisningen för räddningsdykning.

Beslut:

- Inom räddningsverkets verksamhetsområde upprätthålls ytbärgningsberedskap.

UTKAST

4.3.5 *Kemikaliedykning*

Med kemikaliedykning avses spanings-, räddnings-, bekämpnings- och andra motsvarande uppdrag i ett område där omedelbar fara föreligger och som förutsätter användning av tryckluftsandningsapparat och vederbörlig kemikalieskyddsdräkt (anvisning för räddningsdykning). Definitionen finns med i TOKEVA-instruktionerna, som används som hjälp i planeringen av räddningsverkets kemikaliebekämpningsberedskap. Målet med planeringen av verksamheten är att utveckla kemikaliebekämpningen till att svara mot de risker som finns i området. I planeringen beaktas bland annat räddningsverkets riskanalys samt de tekniska definitionerna i de riksomfattande TOKEVA-instruktionerna.

Beslut:

- Inom räddningsverkets verksamhetsområde upprätthålls och utvecklas den beredskap för kemikaliedykning och kemikaliebekämpning som krävs enligt TOKEVA-instruktionen, med beaktande av andra myndigheters och aktörers resurser

4.4 **Bekämpning av miljöskador**

Räddningsverkets beredskap för bekämpning av olje- och kemikalieskador och bekämpningsåtgärderna ingår i uppgifterna enligt räddningslagen. Enligt lagen ansvarar räddningsverket för bekämpning av miljöskador och för beredskapen för bekämpning inom sitt område (mark-, vatten- och havsområden) i samarbete med olika myndigheter. För respektive myndighet har man fastställt en uppgiftshelhet som man försökt samordna med andra ansvariga myndigheters beredskap.

Räddningsverket har gjort upp en plan för bekämpning av miljöskador för åren 2020–2024, som har godkänts av den regionala räddningsnämnden. Planen har utarbetats i samarbete med olika myndigheter och den omfattar beredskap för såväl mark-, havs- och insjöar. Beredskapen på havsområdet grundar sig på miljöförvaltningens anvisning, enligt vilken räddningsverket och samarbetsmyndigheterna ska ha beredskap för ett oljeutsläpp på ca 20 000 ton i havsområdet. Som en del av denna övergripande beredskap har räddningsverket gjort upp en samarbetsplan tillsammans med sex andra räddningsverk på

UTKAST

västkusten och Västra Finlands sjöbevakningssektion. Med hjälp av planen eftersträvas en utveckling av myndigheternas gemensamma kapacitet när det gäller beredskap för marina olyckor.

I beredskapen ingår kontinuerlig personalutbildning samt bekämpningstekniska investeringar och anskaffningar, som i huvudsak har ersatts av Oljeskyddsfonden. Oljeskyddsfondens förfarande för ersättning av oljebekämpningskostnader på mark- och havsområden har beaktats i bl.a. räddningsverkets plan för bekämpning av miljöskador för åren 2020–2024. Oljeskyddsfonden har i sitt meddelande sommaren 2020 dock beslutat att upphöra med ersättningarna för underhållskostnader gällande bekämpning av oljeolyckor under de kommande 1–3 åren. Gällande upprätthållande och utveckling av bekämpningsberedskapen för oljeskador att Oljeskyddsfonden även i fortsättningen kommer att stå för kostnaderna eller att staten täcker investerings- och underhållskostnaderna. I annat fall måste räddningsverkets kravnivå sänkas nationellt för att motsvara de ekonomiska och operativa ramarna.

Räddningsverket förbereder sig även för miljöolyckor på markområden. Miljöolyckor på markområden är i huvudsak lokala, men det finns ständigt en risk för en omfattande eller långvarig miljöskada. Risken för en större olycka på markområden föreligger i t.ex. grundvattenområden och vattentäkter, i närheten av vattendrag eller i sådana olyckor där olyckan inte upptäckts i tid.

Beslut:

- Räddningsverket upprätthåller en beredskap enligt planen för bekämpning av miljöskador 2020–2024 på sitt område. Beredskapen planeras och upprätthålls tillsammans med andra myndigheter och frivilliga aktörer.

4.5 Räddningsverksamhet på havsområden

Räddningsverket svarar för sin del för räddningsverksamhet på havsområden. Enligt sjöräddningslagen (1145/2001) ska det lokala räddningsväsendet delta i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa personal och materiel till förfogande.

För räddningsverksamhet på havsområden har räddningsverket fartyg och utbildad personal för dessa i beredskap under seglingssäsongen. Räddningsverkets fartyg och båtar

UTKAST

är placerade på området så att en riskanalysbaserad räddnings- och sjöräddningsberedskap kan genomföras med beaktande av riskobjekt och -områden inom området. Under planens giltighetstid är det motiverat att göra en utvärdering av antalet fartyg, deras storleksklass och utplacering i förhållande till de föränderliga riskerna.

Räddningsverket upprätthåller en MIRG-grupp (Maritime Incident Response Group) med specialutbildad personal för olyckor samt efterspanings- och räddningsuppdrag till havs. Personer som väljs ut till gruppen ska årligen genomföra den utbildning och de tester som förutsätts för verksamheten. Utbildningen och utrustandet av gruppen sker i samarbete mellan flera olika myndigheter.

MIRG-gruppens verksamhet har utvecklats så att den överensstämmer med de internationella rekommendationerna gällande sådan verksamhet (IMO-rekommendationerna). Gruppen kan vid behov skickas ut till platser utanför räddningsverkets område enligt avtal som har ingåtts angående detta. Räddningsverket utvecklar MIRG-verksamheten bland annat genom att delta i nationella och internationella utbildningar och övningar.

Beslut:

- Räddningsverket upprätthåller fartygsberedskap för olyckor till havs enligt det som förutsätts av riskkartläggningen.
- Räddningsverket upprätthåller en grupp som är utbildad för sjöräddningsverksamhet (MIRG) i enlighet med avtal och förordningar om sådan verksamhet.
- Räddningsverket utarbetar en plan för utplacering av fartyg på basis av en riskanalys under servicenivåbeslutets giltighetstid.

4.6 Internationell räddningsverksamhet

Egentliga Finlands räddningsverk deltar även i internationell räddningsverksamhet och utvecklingen av den. Detta ökar för sin del kompetensen hos personalen och räddningsmaterialet och ger färdigheter att sköta bl.a. omfattande räddningsuppdrag. Denna beredskap möjliggör också att räddningsväsendet kan förbereda sig på mer sällsynta olyckor (t.ex. omfattande miljö-, strålnings- eller kemikalieolyckor). Sådana

UTKAST

olyckor kan också kräva internationell specialkunskap och sådant räddningsmaterial som räddningsverket inte har själv eller som inte nödvändigtvis hittas i Finland.

Räddningsverket upprätthåller och utvecklar även sin beredskap att be och ta emot bistånd och resurser utanför sitt räddningsområde i enlighet med 38 § i räddningslagen. För mottagande och tillfällig placering av bistånd (t.ex. verksamhet som transitland för internationellt bistånd) upprätthåller räddningsverket systemet Host Nation Support (HNS) och den resursallokering som beredskapen kräver.

Beslut:

- Räddningsverket deltar i utvecklingen av internationell räddningsverksamhet samt deltar i internationell räddningsverksamhet efter prövning.
- Räddningsverket upprätthåller HNS-systemet för beredskap att ta emot utomstående räddningsbistånd eller verksamhet som stödjepunkt för internationellt räddningsbistånd.

4.7 Planering och genomförande av släckningsvattenförsörjningen

Räddningsverket ska upprätta en plan för anskaffning och leverans av släckningsvatten (plan för släckningsvatten) i samarbete med kommunerna som tillhör räddningsväsendets område, vattentjänstverk som avses i lagen om vattentjänster (119/2001) och som utövar verksamhet i räddningsverkets område samt vattenverk som levererar vatten till dessa vattentjänstverk. Planen för släckningsvatten ska upprättas på ett sådant sätt att anskaffningen och leveransen av släckningsvatten överensstämmer med de olyckshot som fastställs i servicenivåbeslutet. Planen för släckningsvatten godkänns av det lokala räddningsväsendet.

Kommunen ska inom sitt område sköta anskaffningen av släckningsvatten för räddningsverkets behov enligt det som fastställs i planen för släckningsvatten. Kommunen ska beakta anskaffningen av släckningsvatten i sin utvecklingsplan för

UTKAST

vattenförsörjningen enligt lagen om vattentjänster samt vid godkännande av det verksamhetsområde för vattentjänstverket som avses i lagen om vattentjänster. Anskaffningen av släckningsvatten som kommunen ansvarar för inkluderar även en skyldighet att ombesörja vattentäkter för släckningsvatten vid naturliga vattenkällor enligt det som fastställs i planen för släckningsvatten. Kommunerna i räddningsväsendets område kan avvika från det som stadgas ovan i detta moment och avtala om att det lokala räddningsväsendet ska sköta anskaffningen av släckningsvatten. Beträffande godkännande av och ändringar i avtalet gäller det som stadgas i 79 § 1 mom. i kommunallagen (365/1995) om ändring av grundavtalet för en samkommun. I övrigt tillämpas på avtalet kommunallagens bestämmelser om samarbete mellan kommuner.

Vattentjänstverk som avses i lagen om vattentjänster och vattenverk som levererar vatten till sådana vattentjänstverk ska leverera släckningsvatten från vattenledningsnätet för räddningsverkets behov på det sätt som fastställs i planen för släckningsvatten. Leveransen av släckningsvatten inkluderar vattenanskaffning och ledning av vatten till de vattentäkter för släckningsvatten som ingår i vattentjänstverkets nätverk (brandposter och stationer för släckningsvatten). Dessutom ingår underhåll och service av brandposter och stationer för släckningsvatten i leveransen av släckningsvatten. Grunderna för fördelningen av de kostnader som uppstår till följd av leveransen av släckningsvatten avtalas i planen för släckningsvatten enligt moment 2 om anskaffning av släckningsvatten mellan den ansvariga kommunen eller det lokala räddningsväsendet och det vattentjänstverk som levererar släckningsvattnet.

Beslut:

- Räddningsverket uppdaterar en plan för släckningsvatten i samarbete med aktörer och samarbetspartner i regionen.

4.8 Extern räddningsplan

Enligt räddningslagen ska räddningsverket göra upp en extern räddningsplan för stora olyckor orsakade av kemikalier i säkerhetsutredningsobjekt.

UTKAST

Planen ska göras upp i samarbete med den berörda verksamhetsledaren. Serviceenheten för räddningsverksamhet ansvarar för räddningsverkets del för ärenden förknippade med externa räddningsplaner.

Beslut:

- Serviceenheten för räddningsverksamhet ansvarar för att externa räddningsplaner och olycksövningar som de förpliktar till genomförs i enlighet med bestämmelserna.

4.9 Avtalsbaserad produktion av akutvårdstjänster

Räddningsverket ska kunna handha uppgifter i anknytning till den prehospitala akutsjukvården, inkl. första insatsen, om det lokala räddningsväsendet och en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt i enlighet med 39 § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) kommit överens om att ordna denna vård i samarbete,

Beslut:

- Räddningsverket producerar akutvårdstjänster i den omfattning som har överenskommit tillsammans med beställaren av tjänsten.

4.9.1 HEMS

Räddningsverket deltar i läkarhelikopterverksamhet genom att avsätta personal för flygoperatörens bruk och för produktionen av läkarhelikoptertjänsten. Verksamheten styrs av ett separat avtal som fastställer att flygoperatören ansvarar för de kostnader som uppstår för räddningsverket.

UTKAST

Beslut:

- Räddningsverket upprätthåller HEMS-beredskap enligt det avtal som har ingåtts med flygoperatören.

UTKAST

5 STÖDTJÄNSTER

Räddningsverkets serviceområde för stödtjänster ansvarar för räddningsverkets interna tjänster som stödorganisation för operativa och riskhanteringstjänster (fälttjänster). Serviceområdet för stödtjänster bistår räddningsdirektören i uppgifter som gäller ledning, planering och utveckling av räddningsverket. Det producerar tjänster som stödjer och utvecklar räddningsverkets verksamhet samt fungerar som expert inom dessa uppgiftsområden. Inom serviceområdet sköts centraliserat räddningsverkets förvaltnings- och personalärenden och ekonomi- och avtalsärenden, uppgifter som gäller administration av lokaler och material (tekniska tjänster), uppgifter som gäller kommunikation och utbildning, ICT-tjänster, ärendehelheter för säkerhet i arbetet och arbetarskydd samt övriga nödvändiga stödtjänster.

Serviceområdet för stödtjänster koordinerar, styr och följer upp räddningsverkets verksamhet samt användningen av personal, material, lokaler och anslag så att resurserna allokeras ändamålsenligt med tanke på upprätthållandet och utvecklingen av verksamheten. Stödtjänsterna är alltså en verksamhetsform (ett serviceområde) som stödjer organisationen och som har till uppgift att sköta all icke-operativ (räddningsverksamhet, akutvård och riskhantering) verksamhet.

5.1 Förvaltningstjänster

Det regionala räddningsverkets serviceenhet för förvaltning producerar förvaltningstjänster för den regionala räddningsnämnden och det regionala räddningsverket i form av sekreterartjänster för nämnden och tjänsteinnehavarna (nämndens föredragningslistor och protokoll, verkställande av beslut, beslutsprotokoll), uppgifter inom beredning av räddningsväsendets ärenden och dokument, inklusive registreringar, beredningsuppgifter förknippade med inköp och försäljning (beställningar, fakturering och fakturabetalningar) samt betalningsrörelse, uppgifter för uppgörande och bevakning av avtal, tjänster inom försäkrings- och ersättningsärenden samt arkiveringstjänster. Dessutom sköter serviceenheten för förvaltning säkerställandet av ärendens juridiska korrekthet vad gäller räddningsväsendets uppgifter.

UTKAST

Beslut:

- Genomförs ur ett kundperspektiv.
- Tjänsterna produceras på ett professionellt, snabbt och jämlikt sätt.

5.2 Personaltjänster

Personalen påverkar utvecklingen och resultaten av hela räddningsverkets verksamhet. När det gäller personalmängden ska man i första hand beakta helheten, så att kärnfunktioner som står i direkt kontakt med kunden kan produceras i enlighet med servicenivåbeslutet och värdegrunden på ett snabbt, professionellt och jämlikt sätt.

Utgångspunkten bör vara den personalmängd som behövs för att förverkliga de funktioner som fastställs i servicenivåbeslutet med beaktande av personalens funktionsförmåga och kompetens. Räddningsverket ska utveckla funktionerna så att det i takt med pensioneringar och genomgång av uppgiftsstrukturerna uppstår möjligheter att förtydliga och förnya det resultatnriktade tänkandet både vad gäller resultatet och begrepp som gäller delområden av resultatet. Räddningsverket ska utveckla tillvägagångssätt och verktyg för utvärdering av framgången inom olika delområden av resultatet.

För att uppnå det som nämns ovan bör bl.a. följande observeras:

Samarbete: Tillsammans skapar vi ett gemensamt, framtidsinriktat mål för räddningsverket, en kultur baserad på gemensam kunskap och delaktighet samt ett förvaltningsövergripande tankesätt och förvaltningsövergripande beredning av ärenden.

Ansvar: Vi ser för vår del till att räddningsväsendet fungerar på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Förnyelse: Resultat och genomslagskraft uppstår genom att pröva och göra saker på ett nytt, mer kostnadseffektivt och meningsfullt sätt, ibland också genom att avstå från något.

Kundfokusering: Människorna, företagen och sammanslutningarna är navet i vår verksamhet.

UTKAST

Arbetsglädje: Bakgrunden till exceptionella prestationer är arbetsglädje, som består av bland annat betydelsefullt arbete, möjligheter att påverka och delta, en låg hierarki och en icke-byråkratisk verksamhetskultur.

Beslut:

- Personalplaneringen och de interna rapporteringssystemen utvecklas.
- Personalresurserna (på rätt plats, i rätt uppgift, i rätt tid) planeras och styrs till uppgifterna av räddningsverkets serviceområde för stödtjänster.
- Arbetsengagemanget och arbetshälsan kartläggs genom regelbundna personalenkäter. Enkätresultaten delas till personalen och utvecklingsobjekten beaktas på ett genuint sätt.
- Användningen av incitamentsmodeller och främjande av innovationer beaktas i planer som gäller personalen.
- Modellen för flexibla karriärvägar implementeras kontinuerligt i organisationen.
- Lönesystemet utvecklas inom ramen för anslagen och med beaktande av personalplanen. Ett beslut om totallönesättning för personal i skiftarbete fattas under den tid servicenivåbeslutet är giltigt.
- En långsiktig personalplan görs upp för den tid servicenivåbeslutet är giltigt, med 549 årsverken under planens (servicenivåbeslutets) giltighetstid. Den långsiktiga personalplanen preciseras med personalplaner på kort sikt (ett år). Det är möjligt att det finns avvikelser i årsverkssiffrorna om det till exempel är möjligt att finansiera arbetsinsatsen för extra personal till förmån för räddningsverket med extern projektfinansiering.

5.3 Ekonomitjänster

De primära uppgifterna inom ekonomitjänsterna är att upprätta budgeten, följa upp driftsekonomin, investeringarna och verksamhetsbidraget samt bereda boksluten. Dessutom omfattar ansvarsområdet fakturering, försäljnings- och inköpsreskontra, uppföljning av likviditet samt deltagande i olika kostnadsberäknings- och utvecklingsprojekt. Budgeterna under de fyra senaste servicenivåbeslutsperioderna har följt verkställandet av det gällande servicenivåbeslutet vad gäller driftskostnaderna. Räddningsverkets huvudsakliga driftskostnader utgörs av personal, hyror och köpta tjänster. Driftskostnaderna grundar sig främst på lagstadgade tjänster, då beställarna av

UTKAST

tjänsterna faktureras för alla utgifter för den övriga verksamheten. Servicenivåbeslutet möjliggör planmässiga budgetar och inga överraskande eller oplanerade kostnader kan uppstå i andra fall än som en följd av oförutsebara olyckor, motsvarande långvariga olyckor eller en ökad uppdragsmängd på grund av plötsliga olyckor. Driftskostnaderna för Egentliga Finlands räddningsverk ligger under genomsnittet för räddningsverken i landet.

Beslut:

- Under servicenivåbeslutets giltighetstid 2021–2024 uppgår investeringsanslaget till 2,1 miljoner euro netto år 2021 och 2,2 miljoner euro från år 2023. Investeringsanslag justeras årligen i samband med utarbetandet av budgeten, så att det motsvarar kostnadsökningen. Justeringen görs tillsammans med budgetplanen.
- Driftsekonomiplanen gör det möjligt att verkställa servicenivåbeslutet.
- Räddningsverket fortsätter med att effektivisera verksamheten genom att kontrollera driftsutgifter och leta efter alternativa inkomstkällor.

5.4 Tekniska tjänster

Serviceenheten för teknik har bland annat till uppgift att ansvara för planeringen, konkurrensutsättningen och genomförandet av räddningsverkets anskaffningar och investeringar, ansvara för underhåll och service av fastigheter, fordon och utrustning samt för räddningsverkets del ansvara för fastighetsförvaltningen i form av hyresavtal, ombyggnader, utbyggnader och nybyggen.

Beslut:

- Under servicenivåbeslutets giltighetstid uppdateras planen för nätverket av brandstationer, som syftar till att sörja för utvecklingen och underhållet av brandstationsnätverket samt att minska det uppskjutna reparationsbehovet i samarbete med hyresvärdarna.
- För servicenivåbeslutets giltighetstid uppgörs en investeringsplan på lång sikt, som utgör underlag när budgetårets investeringsplan utarbetas för ett år i taget.

UTKAST

- Räddningsverkets ICT-verksamhet utvecklas så att det svarar mot behoven hos räddningsväsendet i utveckling, där digitalisering och robotik är centrala faktorer.
- Personalresurserna i räddningsverkets ICT-tjänster utvärderas så att de svarar mot resursbehovet i kritiska system (Erica, Tuve, Kejo och datasäkerhet). Vid denna utvärdering beaktas även andra nationella samprojekt som kan antas påverka personalresurserna under de närmaste åren. Sådana projekt som nämns i informationsförvaltningsstrategin (inrikesministeriets räddningsavdelning) är bl.a. ledning genom information, förebyggande av olyckor och e-tjänster.
- När den nationella kravnivån för räddningsväsendets ICT-tjänster höjs är det ändamålsenligt att dessa tjänsters funktion utvärderas under servicenivåbeslutets giltighetstid som en egen serviceenhet, då hela räddningsväsendets styrning kan blir tydligare.
- Under servicenivåbeslutets giltighetstid utvecklas reparations- och underhållstjänsterna för material och utrustning så att tjänsteproduktionen ligger på en ändamålsenlig nivå även vid störningar i samhället (kontinuitetshantering).
- Projektet för Kårsämäki utbildningsbrandstations- och övningsområde slutförs under servicenivåbeslutets giltighetstid.
- Nya verksamhetsutrymmen hyrs i första hand av kommunerna.

5.5 Utbildnings- och kommunikationstjänster

5.5.1 *Personalutbildning*

Produktion av högklassiga tjänster förutsätter yrkeskunskap och kompetens av personalen. Med strategibaserad kompetensutvärdering säkerställs att utvecklings- och utbildningsinsatserna allokeras i enlighet med strategin.

Räddningsverket har som mål att utveckla personalens kompetens så att den bättre motsvarar de mål som har ställts upp för räddningsverket samt att räddningsverket ska kunna svara på interna och externa förändringar med hjälp av förutseende utvecklingsverksamhet. Utvecklingsarbetet ska beakta förändringarna i åldersstrukturen bland räddningsverkets personal, kraven på funktionsförmåga för räddningspersonalen samt förväntningarna gällande längre yrkeskarriärer.

UTKAST

Beslut:

- Centrala kompetensområden med tanke på räddningsverkets verksamhet utreds per räddningsområde. Kompetensområdena härleds bland annat ur befattningsbeskrivningar, värden, strategiteman och framgångsfaktorer.
- Den nuvarande kompetensen hos räddningsverkets personal kartläggs.
- Varje år sammanställs mer detaljerade prioriteringar för personalutvecklingen samt upprättas årsplaner
- Den decentraliserade resursallokeringen för kompetenshantering centraliseras under servicenivåperioden till serviceenheten för utbildning.

5.5.2 *Kommunikation och information*

Kommunikation är en väsentlig del av hela räddningsväsendets verksamhet och stödjer genomförandet av grundläggande uppgifter samt stärker organisationens verksamhetsförutsättningar. Planmässig kommunikation stöder räddningsverkets strategi och bidrar till att uppnå målen.

All kommunikation inom räddningsverket utgör en helhet där varje gärning påverkar räddningsverkets anseende och upprätthåller förtroendet i samfundet och hos intressentgrupper. God interaktion och ledningskommunikation i arbetsgemenskapen stärker samhörigheten och ökar välbefinnandet i arbetet.

I lagstiftningen ställs skyldigheter som definierar räddningsverkets kommunikation i egenskap av myndighet. Utöver dessa skyldigheter ställer räddningslagen skyldigheter som gäller olyckskommunikation och säkerhetskommunikation.

Olyckskommunikation inkluderar varning om fara, kommunikation vid olyckor och tillbud samt kommunikation efter olyckor. Räddningsverkets grundläggande uppgifter omfattar ofta sådana brådskande uppdrag som ur samhällets perspektiv förefaller vara kriser, men vilka ännu inte förutsätter kriskommunikationsåtgärder av räddningsmyndigheten. På räddningsverket avses med effektiviserad kommunikation sådan kommunikation som sker i situationer där det finns ett behov av tilläggsresurser och vidta särskilda åtgärder för att möjliggöra en effektiv kommunikation. Det rör sig om kommunikation i lägen som är mer krävande än normalt, där någon oförutsedd och ofta plötslig händelse skapar eller kan skapa ett starkt informationsbehov i räddningsverkets

UTKAST

verksamhetsmiljö eller inom arbetsgemenskapen. Det kan uppstå ett behov att proaktivt inleda effektiviserad kommunikation med framförhållning gällande händelseförloppet. Trots att räddningsverket har goda rutiner och anvisningar för olyckskommunikation, ska verksamheten och beredskapen för effektiviserad kommunikation utvecklas så att den svarar mot förändringen i kommunikation och mediefältet samtidigt som verksamhetsmiljön befinner sig i ständig förändring. På grund av förändringen i verksamhetsmiljön har behovet av medie- och kommunikationskompetens ökat på alla organisationsnivåer inom räddningsverket. Kommunikationen har blivit mycket interaktiv och allmänheten deltar aktivt. Detta gäller även organisationens egna anställda. Betydelsen av toppstyrd kommunikation minskar och det blir allt viktigare att kunna agera på det förändrade kommunikationsfältet. Den nuvarande, mycket snabba medborgarkommunikationen förutsätter att räddningsverket har en bättre och snabbare kommunikationsberedskap. Olika digitala plattformar och publikationssystem som används inom kommunikation har förändrat arbetet. En utmaning i fortsättningen är att trygga kompetensen särskilt utanför tjänstetid.

Målet för räddningsverkets språkprogram är att kunder med finska och svenska som modersmål ska få betjäning på sitt eget modersmål. I räddningsverkets kommunikation beaktas det språkprogram som utarbetats genom att säkerställa tillräckliga resurser för att producera svenskspråkigt innehåll och svenskspråkiga tjänster via olika kommunikationskanaler.

EU:s direktiv förutsätter att den offentliga sektorns nät- och mobiltjänster ska finnas tillgängliga för alla människor oavsett personens funktionsbegränsningar eller egenskaper, som ålder, syn- eller hörsel förmåga eller skador. God tillgänglighet kräver att olika användarbehov identifieras och beaktas.

Det olycksförebyggande arbetet inom räddningsverket grundar sig på bestämmelserna i grundlagen och det är en betydande strategisk prioritering för räddningsverket. Säkerhetskommunikation är en viktig metod för att förebygga olyckor. Säkerhetskommunikation är medborgarkommunikation om säkerhet. I den ska räddningsverket inom regionen sköta den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation inom räddningsväsendet som syftar till att förebygga eldsvådor och andra olyckor och ha beredskap att avvärja olyckor samt till ändamålsenlig verksamhet i olyckssituationer och tillbud och när följderna av olyckor begränsas.

UTKAST

I räddningsväsendets nationella åtgärdsprogram för förebyggande av olyckor är målet att människor och samfund i fortsättningen ska mötas genom övergripande olycksförebyggande verksamhet genom att identifiera olika fenomen och påverka dessa. Detta förutsätter en kontinuerlig analysbaserad helhetsbild av samhällets risker. Målen och målgrupperna för räddningsverkets säkerhetskommunikation väljs utgående från risker och definieras närmare i planen för förebyggande av olyckor.

Beslut:

- Varje år sammanställs mer detaljerade prioriteringar för kommunikation och information samt upprättas årsplaner.
- Målen och målgrupperna för räddningsverkets säkerhetskommunikation väljs utgående från risker och definieras närmare i planen för förebyggande av olyckor.
- I räddningsverkets kommunikation beaktas det språkprogram som utarbetats genom att säkerställa tillräckliga resurser för att producera svenskspråkigt innehåll och svenskspråkiga tjänster.
- Beredskapen för effektiviserad kommunikation utvecklas.

5.6 Organisationssäkerhet

Verksamhetsmiljön för offentliga tjänster och räddningsverk har förändrats och kommer att förändras kraftigt inom den närmaste framtiden. Samverkan och effektiviseringen av ordnandet av tjänster medför mer exakt definierade krav på behandlingen av information och på behandlingsmiljön. Centrala utgångspunkter för kraven är kontinuitetshanteringen i branschens egen verksamhet samt ett effektivt möjliggörande av samverkan.

Säkerhetshandling är en övergripande och planmässig verksamhet för att främja säkerheten. Begreppet innefattar alla tillvägagångssätt och verksamheter som syftar till att uppnå en god helhetssäkerhet. Säkerhetsledningen ska vara en fast del av hela räddningsverkets verksamhet och basera sig på ett kontinuerligt samarbete med personalen. Säkerhetsfrågor ska på alla nivåer inom räddningsverket vara en del av den normala dagliga verksamheten och ingå i det normala arbetet. (Källa: Arbetarskyddsförvaltningen/Säkerhetsledning)

UTKAST

Riskbedömning är ett centralt verktyg i säkerhetsledningen. Med hjälp av riskbedömning utvärderas utvecklingsbehov förknippade med arbetsförhållanden och effekterna av faktorer i arbetsmiljön. Säkerhetsledning tryggar också de anställdas kompetens, delaktighet och motivation. Säkerhetskulturen, organisationens sätt att agera i säkerhetsfrågor, påverkar säkerhetsledningen. Säkerhetsarbetet bör vara en del av alla chefers och anställdas normala arbete. Experter inom arbetarskyddet fungerar som stöd i organisationens säkerhetsarbete.

5.6.1 Arbets säkerhet

Arbetarskyddslagen (738/2002) kräver inget system för säkerhetsledning. Enligt 10 § 1 mom. i lagen förutsätts emellertid att arbetsgivaren med beaktande av arbetets och verksamhetens art tillräckligt systematiskt ska reda ut och identifiera de olägenheter och risker som beror på arbetet, arbetslokalen, arbetsmiljön i övrigt och arbetsförhållandena samt, när de inte kan undanröjas, bedöma deras betydelse för arbetstagarnas säkerhet och hälsa. Den innehåller således flera delområden inom god säkerhetsledning.

Arbetsgivaren ansvarar för allt arbetarskydd på arbetsplatsen. Enligt arbetarskyddslagen är arbetsgivaren skyldig att genom nödvändiga åtgärder sörja för arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. Arbetsgivaren ska beakta omständigheter som hänför sig till arbetet, arbetsförhållandena och arbetsmiljön i övrigt samt till arbetstagarens personliga förutsättningar. Man ska sträva efter att trygga säkerheten redan när arbetet och arbetslokalerna planeras. Dessutom ska risker och olägenheter i arbetsmiljön observeras kontinuerligt och vid behov ska åtgärder vidtas för att utreda och förebygga olycksfall, hälsorisker och andra farliga situationer.

Arbetstagarna är skyldiga att följa givna anvisningar för arbetet och verksamheten. Arbetstagaren ansvarar för att använda den säkerhetsutrustning som han eller hon har tilldelats. Dessutom ska varje arbetstagare sörja för sin egen och andra arbetstagares säkerhet och anmäla upptäckta risker och missförhållanden till sin chef.

Beslut:

- Verksamhetsställets säkerhet utvecklas med hjälp av bl.a. låssystem, passerkontroll och kameraövervakning.

UTKAST

- Räddningsverkets interna olägenheter och riskfaktorer utreds och identifieras. Utifrån utredningen utvecklas räddningsverkets och avtalsbrandkårernas (FBK) arbetarskydd.
- Arbetarskyddsverksamheten utvecklas för att förbättra arbetstagarnas säkerhet och hälsa.

5.7 Utvecklingstjänster

I utvecklingsenhetens uppgifter ingår att sköta förvaltningen av räddningsverkets projekt och ägarskap, kvalitetssystemet, strategiplaneringen, beredningen av servicenivåbeslutet och det internationella samarbetet. Enheten har ansvaret för utvecklingen av organisationens funktioner. Utvecklingsenheten leder och koordinerar räddningsverkets brandutredningsverksamhet samt utvecklingen av verksamheten och implementeringen av resultaten. Syftet med brandutredningen är i första hand att minska antalet dödsfall till följd av brand och utveckla räddningsverksamheten. Räddningsverkets utvecklingsprojekt koordineras av ett utvecklingsteam. Utvecklingsenhetens uppgifter förverkligas huvudsakligen i form av projekt. Principerna för utvecklingen är kundfokus, jämlikhet, flexibilitet och framförhållning.

Verksamheten vid Egentliga Finlands räddningsverk utvecklas alltid kundorienterat så att våra tjänster och vår verksamhet alltid svarar mot en intern eller extern kunds behov. Dessutom förverkligar utvecklingen räddningsverkets strategiska mål och värderingar.

Designtänkande erbjuder verktyg för kundorienterad utveckling, där det väsentliga är att delta i utvecklingen vid sidan av experter samt att samla in, analysera och utnyttja respons på ett långsiktigt sätt i den fortsatta utvecklingen. Kunderna beaktas jämnt vid utvecklingen, till exempel med hänsyn till språk-, jämlikhets- och tillgänglighetskrav.

Vi satsar i synnerhet på flexibilitet och möjligheten att reagera snabbt på behov med hjälp av lätta försök, prototyper och pilotprojekt. Målet för utveckling enligt designtänkande är även att göra tunga processer lättare. Man kommunicerar också öppet om utvecklingen i olika skeden.

UTKAST

Inom verksamhetsutveckling är målet proaktivitet och beaktande av befintliga, men även framtida utmaningar för verksamheten. Enligt räddningsverkets strategi 2030 ska megatrender, som digitalisering, utvecklad artificiell intelligens, polariseringen i boende, en åldrande och ojämlikare befolkning, invandring och klimatförändring beaktas i räddningsverkets verksamhet.

I takt med att tjänsterna och verksamhetsätten utvecklas uppdateras även personalens kompetens och rekryteringskriterierna så att de svarar mot verksamhetens krav.

Beslut:

- Räddningsverkets verksamhet utvecklas kundorienterat, tillsammans med interna och externa kunder med hjälp av servicedesignmetoder.
- Vid utvecklingen beaktas kundbehoven på ett jämlikt sätt.
- Verksamheten utvecklas och utformas flexibelt, med möjlighet till lättare försök.
- Vid utvecklingen eftersträvas proaktivitet, med beaktande av framtida behov.

5.7.1 Egenkontroll

Med egenkontroll avses en av laglighetsövervakningen oberoende hantering och utveckling av kvaliteten på tjänster, som genomförs på serviceproducentnivå. Egenkontroll är en central metod för kvalitetskontroll och processen för egenkontroll är ett verktyg som kan användas för att genomföra egenkontrollen i praktiken.

Egenkontroll är en vilja som uppkommit inom organisationen att producera tjänster som är så högklassiga som möjligt och som uppfyller de uppställda kvalitetsmålen. Egenkontrollen ska inte, på grund av dess art, användas som informationskälla för övervakning utanför organisationen, som laglighetsövervakning eller övervakning av ändamålsenlighet, då den skulle definieras utanför organisationen. Syftet med egenkontrollen är att reflektera över hur de kvalitetsmål som serviceproducenten ställt upp åt sig själv uppfylls, och detta fungerar ändamålsenligt bara när den definieras som en del av räddningsverkets kvalitetsarbete.

UTKAST

Beslut:

- Under servicenivåbeslutets giltighetstid utvecklar och inför Egentliga Finlands räddningsverk ett system för egenkontroll. Vid utvecklingen beaktas nationella riktlinjer om saken.

5.7.2 Utvärdering och utveckling av verksamheten

Utvärdering och utveckling av verksamheten inom Egentliga Finlands regionala räddningsverk stödjer sig på kvalitetshanteringsystemet CAF, som planerats för den offentliga sektorn. Verksamheten utvecklas systematiskt i enlighet med Demingcykeln (PCDA) genom att planera (plan), göra (do), studera (check) och agera (act). Räddningsverkets strategi beskriver verksamhetens mål och metoder för att nå och utvärdera målen. Verksamheten utvärderas kontinuerligt men en mer omfattande självutvärdering genomförs under det första och sista året av servicenivåbeslutets giltighetstid, då de uppnådda resultaten granska i ljuset av de indikatorer och mätare som ställts upp i strategin. Utifrån resultaten från självutvärderingen kommer man överens om riktlinjerna och de ansvariga för verksamhetsutvecklingen. Som stöd för ledning och utveckling av verksamheten tar räddningsverket i bruk indikatorer som utvecklats i Räddningsinstitutets projekt för indikatorer för räddningsväsendet. I början fås nyckeltal om räddningsverksamheten och riskhanteringen. Delområden för arbetshälsa och akutvård utvecklas i indikatorerna tillsammans med serviceområdena.

Beslut:

- En mer omfattande självutvärdering av verksamheten genomförs enligt CAF-modellen under det första och sista året av servicenivåbeslutets giltighetstid.
- Räddningsverket inför indikatorerna för räddningsväsendet som en del av verksamhetsutvecklingen.

UTKAST

5.7.3 Ledning, genomförande och dokumentering av kvalitetsarbetet

Cheferna för räddningsväsendets serviceenheter ansvarar för att främja kvalitetsarbetet och kvalitetsdokumentationen i sina verksamhetsområden i enlighet med kvalitetsgruppens riktlinjer. Kvalitetsgruppen utses av räddningsdirektören. Kvalitetsgruppen ansvarar för utvecklingen av kvalitetsledningssystemet och styrningen av innehållsproduktion samt genomförande av självutvärderingar och resultatbedömning. Kvalitetsdokument i räddningsverkets kvalitetsledningssystem är: Kvalitetshandboken samt serviceenhetsvisa processbeskrivningar samt beskrivna kvalitetsledningsmetoder. Kvalitetsgruppen ansvarar för att uppdatera kvalitetshandboken.

Beslut:

- Kvalitetshandboken samt serviceenhetsvisa processbeskrivningar samt beskrivna kvalitetsledningsmetoder utvecklas och dokumenteras under servicenivåbeslutets giltighetstid.
- Kvalitetshandboken bestäms och kvalitetsgruppen utses av räddningsdirektören.

5.7.4 Brandutredning

Enligt 41 § i räddningslagen ska alla bränder utredas. Utredningen genomförs av räddningsmyndigheterna minst som en bedömning av orsaken till eldsvådan och beskrivning av räddningsverksamhetens förlopp i räddningsväsendets olycks- och resursdatabas PRONTO. Syftet med brandutredningen är att förebygga motsvarande olyckor och begränsa skadorna samt att utveckla räddningsverksamheten och aktionsberedskapen.

Inom Egentliga Finlands räddningsverk utförs brandutredning på tre nivåer. Den första nivån är grundläggande nivå för brandutredning och den görs för varje eldsvåda. Ledaren för räddningsverksamheten svarar för brandutredningen på den första nivån. Den andra nivån är en mer omfattande brandutredningsnivå som görs minst för bränder som uppfyller utredningskriterierna.

UTKAST

Den tredje nivån är den mest omfattande nivån av brandutredning och utredningen görs vid behov om särskilt betydande fall eller som en del av den övriga utredningen. Beslutet om inledande av utredning kan fattas av Olycksutredningscentralen, inrikesministeriet eller räddningsverket. För brandutredning på den tredje nivån sammanställs en arbetsgrupp som också kan omfatta deltagare utanför räddningsverket. Räddningsverket har separat utbildad och utnämnd personal för utredning av betydande bränder. Information från brandutredningen utnyttjas för att uppnå de lagstadgade målen.

När möjligheterna att förebygga eldsvådor eller utveckla räddningsverksamheten studeras, gäller det att utreda vad som har skett så noggrant som möjligt. Brandutredningens grundläggande uppgift är att svara på denna fråga. Utredningen ska vara objektiv och tillräckligt högklassig och det ska finnas goda förutsättningar för att inleda den, för att målen enligt lagen ska kunna uppfyllas.

Ett högklassigt brandutredningsarbete förutsätter förutom att arbetet utförs regelbundet även att det finns tillräckligt med personal och att utbildningen är kontinuerlig. Brandutredningen bör också riktas in så att räddningsmyndigheten ska kunna få så stor nytta som möjligt av utredningsresultaten.

Beslut:

- Utredarna för den andra och tredje nivån av brandutredning utses årligen
- Den dagliga beredskapen för brandutredning utvecklas. För beredskapsutvecklingen används den befintliga personalen.
- Utredningskompetensen och dess kvalitet utvecklas
- Rapporteringssystemet utvecklas

- Brandutredningens operativa och administrativa ledning organiseras så att den blir effektivare
- Den nuvarande brandutredningsutbildningen och kompetensen på alla nivåer (särskilt nivå 1) utvecklas genom att utveckla utbildningen på lokal nivå. Deltagande i nationella och internationella utbildningar görs efter behov

UTKAST

- Brandutredningskompetensen utnyttjas effektivt vid utvecklingen av räddningsverkets arbetssäkerhet
- Förankringen av information som fås genom brandutredning effektiviseras
- Egentliga Finlands räddningsverk deltar fortfarande aktivt i den nationella utvecklingen av brandutredning

5.7.5 Egentliga Finlands räddningsverk deltar i internationella och nationella projekt.

Projektverksamheten är aktiv men utgår från behov och stödjer utvecklingen av räddningsverkets kompetens och verksamhet med beaktande av perspektivet för övergripande säkerhet. Räddningsverkets utvecklingsenhet ansvarar för koordineringen av projektverksamheten.

Projektverksamheten utvecklar räddningsverkets åtgärder på ett övergripande sätt och skapar ett internationellt expertnätverk. Projektverksamheten gynnar befintliga nätverk, bl.a. experterna i Federation of The European Union Fire Officers (FEU). Utvecklingsenheten medverkar med olika samarbetspartner i kartläggningen av nya projekt. Utvecklingsenheten följer utvecklingen i elementet ResEU under EU:s civila krishantering.

Projekten binds till behoven hos serviceområdena eller räddningsverkets samhällliga mål, för att serviceområdena ska få den bästa nyttan av projekten.

Projekten ska stödja nationella och stadsorganisationens mål och strategier. Dessa är bl.a. FN:s mål för hållbar utveckling och målen i räddningsverkets strategi 2025.

Beslut:

- Räddningsverket deltar i internationella och nationella projekt efter behov och med hänsyn till aspekten för den övergripande säkerheten.

UTKAST

- Räddningsverket utnyttjar det befintliga internationella nätverket i sin projektverksamhet.
- Räddningsverkets projektverksamhet ska stödja a FN:s mål för hållbar utveckling och målen i räddningsverkets strategi 2025.

5.8 Läges- och ledningscentral

Räddningsverkets nuvarande läges- och ledningscentral producerar i regel stödtjänster för ledning av räddningsverksamheten. Det är ändamålsenligt att dess tjänster vidareutvecklas så att de svarar mot landskapets behov, men också servicebehov inom större områden än landskapet (inrikesministeriets planer på fem läges- och ledningscentraler).

Målet är att lägescentralen vid Egentliga Finlands räddningsverk ska ordna och organisera räddningsverkens dagliga verksamhet som sker i kontakt med kunderna och se till att personresurserna tidsmässigt rätt insatta i uppgifter som gäller riskhantering och den operativa verksamheten, utplaceringen av fordon och fartyg på verksamhetsställen i enlighet med riskbedömningen (daglig beredskap), upprätthållande av landskapets lägesbild, skötseln den dagliga verksamhetskaldern för de olika brandstationerna (styrning och koordinering av verksamheten), kommunikationen enligt en separat kommunikationsplan samt stödet för ledningen av räddningsverksamheten.

Ett ytterligare mål är att lägescentralen ska ha ständig aktionsberedskap som grund för räddningsverkets ledningscentral. Läges- och ledningscentralfunktionerna ska kunna genomföras även under störningar och undantagsförhållanden. Vid upprätthållandet av den kontinuerliga lägesbilden över samhällets säkerhet möjliggörs snabba reaktioner på det sätt som situationen kräver, då kommunerna kan stödjas bland annat medan störningen utvecklas.

Ur perspektivet för utveckling av läges- och ledningscentralfunktionerna är det särskilt viktigt att utveckla verksamheten med beaktande av motsvarande tjänster hos andra säkerhetsmyndigheter.

UTKAST

Beslut:

- Utvecklingsprojektet för läges- och ledningscentralen vid Egentliga Finlands räddningsverk slutförs under 2021.
- Läges- och ledningscentralens positionering inom organisationen beaktas i samband med uppdateringen av verksamhetsstadgan.

UTKAST

6 UTVECKLINGSPLAN OCH KOSTNADSEFFEKTER

Egentliga Finlands räddningsverk producerar sina tjänster på basis av strategin och verksamhetens riktning. Utvecklingen följs upp bland annat med hjälp av strategiska indikatorer, som balanserade resultatkort. Den regionala räddningsnämnden har definierat strategiska mål strategienliga prioriterade områden för räddningsverket. De plan- och projektbaserade utvecklingsobjekten har i huvudsak presenterats i de tidigare kapitlen. I kapitlet Utvecklingsplan och kostnadseffekter presenteras behov som redan har upptäckts och identifierats för beslutet, inklusive motiveringar. Det här kapitlet behandlar väsentlig information om de kända effekterna som riktas mot ekonomin. Den presenterade servicenivån kan förverkligas inom ramarna för en budget som motsvarar den aktuella, med beaktande av de årliga kostnadseffekterna. För att utvecklingsförslagen ska kunna förverkligas förutsätts granskning av de budgeterade anslagen.

6.1 Förebyggande av olyckor

Räddningsverket är en central aktör i förebyggandet av olyckor i landskapet och i utvecklingen av helhetssäkerheten. Räddningsverket samarbetar aktivt med invånarna, samarbetspartnerna och myndigheterna i vårt verksamhetsområde för att minska antalet olyckor. En central metod för att minska antalet olyckor är att påverka säkerhetsmedvetenheten i en positiv riktning och främja säkra verksamhetsmodeller i olika situationer. Räddningsverket följer aktivt med hur olyckorna i verksamhetsområdet utvecklas och producerar högklassig riskanalysinformation för förebyggande av olyckor samt för utvecklingen av funktionssätt som anknyter till säkerheten.

Utvecklingsförslag:

- Genomslagskraften i räddningsverkets olycksförebyggande arbete ökas med hjälp av digitalisering och teknik, bl.a. genom att utnyttja nationella informationsresurser, applikationer för artificiell intelligens och de senaste tekniska arbetsredskapen och -metoderna.
- Säkerhetsmedvetenheten hos kommuninvånare, företag och organisationer ökas genom att utnyttja nya servicemetoder, t.ex. genom riktad

UTKAST

områdesövervakning som baserar sig på uppföljning av risker samt genom att utveckla fjärrtjänster (chatt och videotjänst för brandinspektören).

6.2 Räddningsverksamhet

I utvecklingen av räddningsverksamheten följs samhällets ändringar, uppskattade hot och trender. På basis av dessa förverkligas eller prövas verksamhetsmodeller som utvecklar tjänsterna och är dels innovativa. Räddningstjänsterna produceras och utvecklas av såväl heltidsanställda som av arbetsavtals- och avtalsbrandkårers (FBK) personal.

6.2.1 Påskyndande och utveckling av hjälpproduktion

Snabbheten i att starta räddningsverksamheten är av betydelse för att en kund som råkat ut för en olycka ska klara sig samt för att minska ytterligare skador på olycksobjektet. I utvecklingen av verksamheten utnyttjas tillgänglig information och tekniska innovationer.

En delösning för att effektivare nå fram till olycksobjektet är införandet av s.k. hybridräddningsenheter. En hybridräddningsenhet är en helhet bestående av några utbildade personer och fordon, som kan användas som en snabb insats i det akuta skedet. Hybridräddningsenheterna har kapacitet att starta bl.a. räddnings- och akutvårdsverksamhet, stödja ledaren för räddningsverksamheten, starta evakuering samt utföra rekognoscering i olycksområdet.

Utvecklingsförslag:

- Räddningsverket bereder och testar hybridräddningsenheter för att effektivare nå kunden. Enheterna inrättas inom ramen för den nuvarande beredskapen. Etableringen av verksamheten bedöms när erfarenheter har fåtts.

UTKAST

6.3 Civil beredskap

Räddningsverket har en central roll i att upprätthålla landskapets civila beredskap vid förberedelse för bekämpning och förebyggande av störningar och risker som hotar samhället. Räddningsverket stödjer, koordinerar och samordnar för sin del beredskapen och beredskapsplaneringen för de kommuner och andra samhällseliga aktörer som hör till räddningsväsendets område. För att främja ovan nämnda uppgift har räddningsverket som mål att inom landskapet skapa ett samarbetsforum för säkerhet och beredskap, där den övergripande regionala säkerheten behandlas med beaktande av förvaltningsövergripande behov.

Utöver räddningsverkets egen beredskap utvecklar vi den självständiga funktionsförmågan hos verksamhetsområdets invånare i olycksituationer och undantagsförhållanden. Med säkerhetsanvisningar och riktad kommunikation stöder vi befolkningens beredskap att lindra de omedelbara effekterna och anpassa sig till långvariga olycksituationer och undantagsförhållanden.

Utvecklingsförslag:

- Räddningsverkets centrala ställning som aktör inom landskapets civila beredskap och helhetssäkerhet främjas genom att utnyttja nätverksmodeller, bl.a. med hjälp av samarbetsforumet för säkerhet och beredskap.

6.4 Personal

Med bra personalplanering på lång sikt bereder vi oss på verksamhetens utmaningar och strukturernas behov av ändringar. I vardagslivet ska chefsarbetet vara rättvist, jämlikt, sakkunnigt och uppmuntrande så att personalen får tillräckligt stöd för sin verksamhet. Personalledningens utmaningar under de närmaste åren har att göra med föråldring, pensionering, utveckling av kunnande och funktionsförmåga. Ledningens förmåga att påverka följs bland annat med personalens arbetsnöjdhetsenkäter. På basis av arbetsnöjdhetsenkäterna har räddningsverkets personal bland annat förmågan och viljan att utveckla sitt kunnande. Det är ändamålsenligt att utveckla kunnandet planmässigt.

UTKAST

Att utveckla räddningsverkets attraktionskraft är ytterst viktigt för vår serviceproduktion. Bra och rejäla arbetskompisar samt meningsfulla arbetsuppgifter som baserar sig på den anställdas kunskaper, samt lönesättning enligt hur krävande arbetet är har en nyckelposition i detta. För närvarande är vi inte särskilt i uppgiftsbaserade löner för vissa yrkesgrupper. För att rätta missförhållanden krävs både anslag och en utvecklingsplan.

Utvecklingsförslag:

- Under servicenivåbeslutets giltighetstid utarbetas en utvecklings- och finansieringsplan för att utveckla uppgiftsrelaterade löner. Man strävar också efter att genomföra planen.

6.5 Utvecklingsverksamhet

Räddningsverket medverkar i ett nätverk av expertverksamhet både på nationell och internationell nivå och utnyttjar forskningsinformation i utvecklingen av sin verksamhet. I en verksamhetsmiljö som förändras snabbt och är komplex förutsätts det att utvecklingen sker flexibelt och har förmåga att förnyas så att riskerna kan identifieras och bekämpas.

UTKAST

7 KOMMUNIKATIONSPLAN FÖR SERVICENIVÅBESLUTET

Det primära målet för kommunikation om servicenivåbeslutet är att försäkra sig om att personal, avtalspartner och kommuner förstår servicenivåbeslutets betydelse för deras verksamhet och förbinder sig att följa servicenivåbeslutets principer. Kommunikationen beaktas i räddningsverkets kommunikationsplan genom att involvera personalen och avtalsbrandkårerna. Också utomstående intressentgrupper beaktas i kommunikationen och servicenivåbeslutet hålls offentligt framlagt på räddningsverkets webbplats.

UTKAST

8 ÖVERVAKNING AV BESLUTET

Regionförvaltningsverket övervakar räddningsväsendet samt tillgången till och nivån på räddningsväsendets tjänster inom sitt verksamhetsområde. Servicenivåbeslutet ska tillställas regionförvaltningsverket. Om servicenivåbeslutet är bristfälligt kan regionförvaltningsverket returnera dokumentet för komplettering.

Räddningsverkets ledningsgrupp följer fortlöpande upp förverkligandet av servicenivån. Förverkligandet följs upp i första hand med räddningsväsendets olycksdatasystem, men också med andra strategiska indikatorer. Förverkligandet av servicenivån rapporteras kvartalsvis till den regionala räddningsnämnden.

UTKAST

9 IKRAFTTRÄDANDE

Detta servicenivåbeslut är i kraft 1.1.2021–31.12.2024 och det upphäver 2016 års servicenivåbeslut.

En landskapsreform och grundlagsreform är att vänta under servicenivåbeslutets giltighetstid. Om förändringar i lagstiftningen eller andra förändringar som väsentligt påverkar servicenivån inträffar, kan den regionala räddningsnämnden på nytt behandla detta servicenivåbeslut inklusive nödvändiga ändringar och ändra servicenivåbeslutet efter att ha hört kommunerna.